

Kako glasujemo

5. maja?

Na volišču poveste najprej svoje ime, priimek, poklic in bivališče. Na predsednikovo vprašanje, za katero listo glasujete, odgovorite n. pr. v logaškem srezu: »Glasujem za državno listo, katere nosilec je predsednik vlade g. Bogoljub Jevtič, a sreski kandidat minister Dr. Drago Marušič.«

Volitve trajajo od 7. ure zjutraj do 6. ure zvečer.

Mesečna naročnina
20 Din, za inozem-
stvo 35 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 3855. - Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust

Današnja številka vsebuje:

Slovinci in vlada
Ban dr. Puc na inspekcijskem
potovanju
Volilna borba v polnem raz-
mahu
Svetovni tisk o Jevtičevih
shodih
Dr. Marušič med rudarji
Zaboljšanje dolenskega
kmetijstva

Št. 14

Izhaja dnevno razen ponedeljka
in dneva po prazniku

V Ljubljani v petek, dne 3. maja 1935

Rokopisov ne vračamo

Leto I

Slovinci in vlada

Izid svetovne vojne nas Slovencev ni zadovoljil. Od našega živega narodnega telesa so bili odsekani veliki kosi. Ta nepričakovana operacija nam je povzročila velike bolečine, iz ranjenega telesa odteka kri.

Vendar se je pretežni del Slovencev rešil v Jugoslavijo, ki nam je v narodnem oziru postal domač, svoj dom v družbi s Srbi in Hrvati. Kljub vsem pritožbam mora vendarle vsak Slovenec, kateregakoli socialnega položaja bodi, priznati, da je bil poslanek Jugoslavije za Slovence naravnost odrešen in samo nespametneži in površni gostilniški kvakači modrujejo, da bi bila mogoča za Slovence kakšna ugodnejša državna rešitev. K sreči lahko rečemo, da je 99 odstotkov Slovencev danes tega prepričanja in morda je komaj en sam procent med nami takšnih ljudi, ki umisljeno ne morejo iz stare miselnosti, ker mislijo, da morejo najti srečo samo tam in takrat, kadar jih vodi na vrvice in komandira tuje. Ti ljudje so podobni ptičku, ki se je zlezel v železni tičnici v gorke sobici in pozneje v tej svoji gajbi prepeval. Od pri mu vrata in spusti ga na svobodo, med proste ptičke in poginil bo. Ubogi ptiček ni sposoben samostojnega življenja.

Ta mali del ljudi, ki živi med nami kot iz gajbe spuščeni ptiček, se veseli pri vsaki priliki, da bo morda naše države konec in da se bo vrnilo staro predvojno življenje, ki je bilo lažje od povojnega. Ti ljudje nič ne pomislijo, da je življenje dandanes povsod težko, ne samo v novih državah, temveč celo v velikih in bogatih, pa naj so v vojni zmagale ali ne. Zadnjič so konstatirali, da je padel dohodek delavca, obrtnika in uradnika v veliki Nemčiji povprečno na eno tretjino predvojnih dohodkov. Ravno tako, če ne slabše je v Italiji, v Franciji, v Angliji, da ne govorimo v Rusiji, kjer živi povprečno zadovoljivo le nekaj odstotkov prebivalstva, medtem ko pretežen del naroda samo vegetira.

Tudi v Jugoslaviji smo doživeli težke dni in jih še doživljamo. Dosedanje vlade so se premalo brigale za gospodarsko in socialno življenje samo za to, da je država dobila dohodke za svoje potrebe, kako težko pa državljan v tej dobi svetovnega gospodarskega poloma živi, na to niso mislili.

Končno smo le dobili vlado, ki spoznava in izpoveduje na ves glas, da ima država naloge in dolžnosti, brigati se tudi za gospodarske in socialne težave prebivalstva, brigati se za ureditev polomljenega gospodarstva sploh, za medsebojno pravično ureditev razmerja med stanov in sloji. Ta vlada je že prve mesece svojega obstoja pokazala, da hoče dati državi nov gospodarski in socialni red, da hoče poskrbeti za delo in oživiljenje gospodarstva ter s tem za kruh naših osiromašenih kmetov, delavcev, nameščencev in vseh ostalih.

Vsa tega pametnega državljana, ki je bil z dosedanjimi vladami nezadovoljen, je dolžnost to novo vlado podpreti in ji dati možnost, da svoj veliki program tudi izvede. Največja bedastoča je, podpirati in glasovati za opozicijo, o kateri se vé, da te naše države ne mara in da bo prinesla v deželo znova stare politične prepire in razdore, ki so leta 1928, privedli v narodni skupščini do usodnih strelcev in do notranjih perturbacij, katerih posledice čutimo še danes. Povsod in v vsaki državi imajo notranji politični spori, ako so le preveliki, za posledico gospodarski polom na celi črti. Narod, ki hoče socialno in gospodarsko srečno živeti, mora biti složen in enoten, kadar je njegov skupen dom v nevarnosti. To je kakor pri posamezni družini. Kjer v družinah izbruhne prepri in spori, so vsi nesrečni, vsi končno propadejo.

Zato kličemo k slogi in bratovski vzajemnosti. Slovinci, pokažimo v nedeljo 5. maja, da smo složni, kadar gre za našo mlado državo in glasujemo za listo vladnega predsednika zato, da povemo vsem bivšim, sedanjim in bodočim politikom, da smo bili doslej nezadovoljni, da hočemo odslej imeti vlado, ki se bo brigala ne samo za davke, ampak tudi za blagodat vseh državljanov enako, naj bo to obrtnik, de-

Kaj pripravlja Nemčija?

Obsežen program pomorskega oboroževanja

V Londonu je začela velika zunanje-politična debata — Nove nemške kršitve

London, 2. maja. Današnji »Daily Herald« piše, da je Nemčija kršila prvo določbo versajske mirovne pogodbe o demilitariziranem pasu ob Renu. Po poročilih tega delavskega lista, ki pa še niso uradno potrjena, imajo Nemci že dve garniziji najmanj v dveh mestih v demilitariziranem pasu.

Kaj pripravlja Nemčija?

Celoten program nemškega pomorskega oboroževanja v najbližji bodočnosti.

London, 2. maja d.

V vzezi z zadnjimi vestmi o nameri nemške vlade, da zgradi čimprej 12 najmodernejših podmornic, sem v tukajšnjih dobro informiranih krogih dobil še naslednje točne informacije o celotnem nemškem pomorskem programu v dvoletju 1935/36.

Pomorski oborožitveni program v letu 1934/35, ki je bil izdelan že prve mesece lanskega leta, a tedaj še v mejah vojaških omejitev versajske mirovne pogodbe, je predvideval zgraditev dveh oklopnih tipa »Deutschland« po 10 tisoč ton, ki bi bile označene s črkami »D« in »E«. Ti dve oklopnici naj bi zgradila državni arzenal v Wilhelmshafnu in arzenal »Deutsche Werke« v Kielu. Predvidevane so bile nadalje štiri torpedovke po 800 ton (tipa »Tiger«, ki naj bi jih tudi zgradil arzenal v Kielu, potem pa 8 transportnih edinic po 600 ton. Toda ta program iz raznih vzrokov ni bil v celoti izveden in Nemčija je dosedaj spravila v delo samo veliko križarko 6.000 ton.

Te dni pa je vrhovno poveljstvo nemške mornarice izdelalo definitiven program nemškega pomorskega oboroževanja v letu 1935/36. Ta program presega seveda vse meje, postavljene v versajski mirovni pogodbi. Nemčija se že sedaj pripravlja na zgraditev dveh novih oklopnih po 20 tisoč ton, dveh križark po 9 do 10 tisoč ton, ene križarke po 6.000 ton, 16 torpedovk po 1400 ton in več transportnih edinic po 800 ton. Skupna tonaža vseh teh novih edinic bi znašala 95.400 ton. Toda k temu je treba dodati še nedoločeno število podmornic. Po prvi informaciji bi se Nemčija zaenkrat omejila samo na 12 novih podmornic po 250 ton, toda zdi se, da namerava Nemčija takoj nato postaviti še večje število novih podmornic po 400 in 500 ton. Po tem novem programu za leto 1935/36, bi torej Nemčija prekosila svoj prvotni načrt, postavljen za leto 1934/35, za nekaj nad 60.000 ton. Doznava se, da je admiral Raeder v popolnem soglasju s Hitlerjem odločil, da se z graditvijo novih ladij in drugih novih edinic prične takoj. Poleg arzenalov v Wilhelmshafnu in v Kielu, so pričele delo tudi ladjedelnice Blohm in Voss v Hamburgu. Križarke bodo oborožene z devetimi kanoni in bosta najmanj dve izgotovljeni že najkasneje leta 1937. Deset transportnih edinic (Flottenbegleiter), ki jih predvideva načrt za leto 1935/36, bosta izdelali deloma ladjedelnici »Germania« in »Deutsche Werke« v Kielu, deloma pa ladjedelnica Blohm in Voss v

lavec, nameščenec, kmet ali kdorkoli. Hočemo vlado reda, zakonitosti in socialnega skrbstva na vseh področjih javnega in zasebnega življenja. Glasujemo za listo predsednika Jevtiča zato, da povemo vsem in vsokomur, da je ljudstvo presito starih in novih političnih preprirov in razprtij, ker hočemo, da se rešijo predvsem gospodarska vprašanja, ki nas žulijo vsepovsod, dokler se ne bodo rešila. In končno moramo biti mali Slovenci za državo tudi, ako hočemo, da nas bo upoštevala pri svojih bodočih ukrepih.

Hamburgu. Te eskortne edince bodo opremljene samo s topovi za streljanje aeroplanov.

Po izvedbi tega novega programa bi torej nemška mornarica v prvi polovici leta 1935, t. j. v kratkih treh letih, dosegla že 166.000 ton in bi bila najmodernejše opremljena vojna mornarica na svetu.

Italijanski glas

Rim, 2. maja (Brz.) »Giornale d'Italia« prinaša pod naslovom »Nemčija na morju«, da so bili razgovori med Sir John Simonom in Hitlerjem neodkritosrečni. Hitler Siru Johnu Simonu ni povedal vse resnice. Nemčija gre svoja pota. To je pokazala s svojim udarcem na versajsko pogodbo. Sedaj je pričela z oboroževanjem na morju, kar je zelo spremenilo angleške načrte. Jasno se vidi, da se Nemčija z vso brziho pripravlja na vojno.

Razprava v gornji zbornici

London, 2. maja. AA. Včeraj so v gornji zbornici razpravljali o vprašanju mednarodne policije in v zvezi s tem o liberalnem predlogu, naj bi Društvo narodov sprejelo ugoden postopek o miroljubnem načinu revizije mirovnih pogodb.

Državni podtajnik vojnega ministrstva lord Stanhope je obrazložil težave, ki bi jih povzročila ustanovitev prave mednarodne

Pariz—Moskva

Ostra ruska kritika radi francoskega oklevanja

„Francosko-ruski sporazum naj poživi in konsolidira DN“

Pariz, 2. maja. AA. Razgovor med zunanjim ministrom Lavalom in sovjetskim poslanikom Potemkinom se je nadaljeval do 22.50. Pri tej priliki so primerjali francosko in rusko besedilo. Sovjetski poslanik Potemkin se bo takoj obrnil na svojo vlado glede nadaljnjih korakov.

Pariz, 30. aprila. AA. Zunanji minister Laval je imel s sovjetskim poslanikom Potemkinom dalj ko eno uro trajajoč razgovor. Zdi se, da se z namenom obstoje nekatere težave zastran redakecije dogovora. Pogajanja se bodo po vsej priliki nadaljevala jutri.

Po dolgem razgovoru z Lavalom je sovjetski poslanik Potemkin ob odhodu z zunanjega ministrstva izjavil, da francosko-sovjetskega pakta ne bo podpiseval, ker bo moral nebo pogreje se govoriti s svojo vlado. Paki bo bržčas podpisan šele v teku jutrišnjega dne.

Predlaganje vsebine pakta

Pariz, 2. maja. Današnji Petit Parisien piše, da bodo francosko-sovjetski pakt objavili 24 ur po podpisu. Paki bo imel po informacijah lista uvod in pet členov.

Prvi člen govori o neizgovornih napadih zoper enega izmed podpisnikov pakta in o konzultaciji v zvezi s čl. 10 pakta DN.

Drugi člen razmišlja o korakih za primer, da Društvo narodov ne bi prišlo do soglasnega sklepa o podpori v zvezi čl. 15, odstavek 7 pakta DN.

Tretji člen se nanaša na obveznost o medsebojni podpori med podpisniki, če bi prišlo do neizgovornega napada na enega izmed podpisnikov. V tem členu je govora o vzajemni pomoči v duhu čl. 16 in 17 pakta DN.

Četrti člen določa, da obveznosti, ki jih državi-podpisnici prevzamejo s tem paktom, nikakor ne morejo podpisnici ovirati pri izpolnje-

vanju drugih obveznosti, sprejetih s paktom Društva narodov.

Peti člen se nanaša na trajanje veljave pakta. List pripominja, da se obveznosti, sprejete v tem paktu, nanašajo samo na Evropo in da ne morejo veljati za morebitne spore, ki bi nastali v Aziji. Dalje pakt izrečno pripiha, da je treba pod napadom razumeti edino napad na državno ozemlje ene izmed držav-podpisnic.

Reorganizacija angleških letalskih sil

London, 2. maja. AA. Načrt o reorganizaciji britanskih letalskih sil, ki ga je predložil letalski minister, so včeraj na seji ministrskega sveta v načelu sprejeli.

London, 2. maja (Brz.) Angleški listi še vedno obširno komentirajo nove nemške načrte v pomorskem oboroževanju. — Ministrski svet je obširno proučil sedanji evropski položaj, v zvezi posebno z zadnjimi nemškimi zahtevami. Vlada se je odločila, da vložiti v Berlinu protest. Danes bo Macdonald predložil spodnji zbornici obširno izjavo in bo zahteval povečanje angleškega letalstva. — Senzacija je vzbudila danes v Londonu vest, ki jo prinaša tukajšnji list »Daily Herald«, da je med Hitlerjem, v Neurathom in Göringom prišlo nenkrat v hudih ačelnih nasprotij radi forsiranega nemškega oborožitvenega programa.

Kompromis dosežen?

Današnji »Ouvrier« piše, da je francoska vlada pri zadnjih razgovorih o paktu v toliko odnehala nasproti sovjetskemu stališču, da je zdaj črtan slavek iz prvotnega načrta, ki je govoril o tem, da se počaka na sklep sveta DN tudi v primeru, da pride do flagrantnega napada. Ta določba se je po trditvi »Ouvriera« spreminila v toliko, da čakanje na sklep sveta DN ni brez-pogojno obvezno, temveč se prepušča volji obeh podpisnikov, ali hočeta nanj počakati ali pa takoj stopiti v akcijo v duhu tega pakta. (Nadaljevanje na 2. strani.)

Razgovor Chambruna in Suvicha

Rim, 2. maja. AA. Francoski poslanik v Rimu je imel razgovor z državnim tajnikom za zunanje zadeve Suvichem.

Walterjev poskus se ni posrečil

London, 2. maja. AA. Nemcu Walterju se ni posrečilo z nekakšnimi vodnimi smučmi in vesli prebroditi Rokavski preliv, ker je po 165 minutah moral svoj poskus opustiti. Prvo uro je prehodil 4 milje, potem je pa začel pihati veter, da ni mogel naprej. Moral se je rešiti na čoln, ki ga je spremljal, in se vrnil v Dover. Walter je izjavil, da bo v kratkem svoj poskus ponovil.

Kazniva lahkomiselnost

Nič drugega ko kazniva lahkomiselnost bi bila izročitev vlade pod dr. Mačkovim vodstvom »Združeni opoziciji«. Kje se začenja pot, ki bi jo hodila ta opozicija, ve vsakdo, kje pa bi se nehala, ne ve nihče. In tudi nihče vedeti ne more, kajti ni človeka v Jugoslaviji, ki bi imel kdaj priliko, da bi prečital program te opozicije, da bi izvedel za razloge, ki so privedli to pestro in raznoliko družbo skupaj.

Ve se samo to, da je dr. Maček v stalnem strahu pred frankovci in da si ne zna pomagati drugače, kakor da skuša z vedno bolj skrajnimi zahtevami nadlicirati frankovsko konkurenco. Posledica te licitacije nazdvoj je, da je ostala od nekdanjega radičevskega seljaškega programa le še senca, da pa je zato dobil tem večjo veljavo frankovski program, ki je bil sugeriran predvsem iz tujine in od onih, ki ne morejo pozabiti starih habšburških časov. Na sovraštvo do enotnosti jugoslovanskega naroda je zgrajen ta program, zato je tudi frankovski program odkrito proti jugoslov. vladi. Ni zato čuda, če smo slišali od dr. Mačka izjave, ki so morale zlasti vsakega Slovenca, ki misli na bodočnost svojega naroda, navdajati z grozo in strahom. Kdor ni pretrgal popolnoma s frankovskim programom, ta pač ne sme in ne more dobiti v roke jugoslovanske vlade.

Pod avspicijami Svetozarja Pribečevića, drugega voditelja seljačko-demokratske koalicije, je prišlo do združene opozicije. Tudi pot, po kateri hodi Svetozar Pribečević, je znana. To je pot užaljenega politika, ki je zaradi svojih osebnih ambicij pripravljen na vse. To je po človeka, ki pozna le sebe, ki z neusmiljeno brezobzirnostjo preganja vsakogar, ki je proti niemu. To je človek, ki govori drugače v opoziciji in drugače v vladi. Kdo s čutom odgovornosti pa more takšnemu človeku zaupati vlado naroda? Prav res samo tisti, ki je neoprestljivo lahkomiseln, kdor se igra z usodo naroda.

Med šefi združene opozicije je tudi dr. Spaho. Kakor je dr. Maček na ozkem plemenskem stališču, tako je dr. Spaho na še bolj ozkem verskem stališču. Ko je moderni mohamedanski svet že davno odpravil lese in vso staro šaro iz prejšnjih, kulturno-zaostalih časov, se dr. Spaho bori za te zastarele preostanke iz prejšnjih časov. In takšno reakcionarno naj da legitimacijo za vodstvo poslov v državi. Prav res, treba je imeti želodec združene opozicije, da spravi v sklad s svojim »programom« tudi tako reakcionarne nazore.

Tudi g. Joco Jovanović spada med šefe te pisane »združene opozicije«. Njegov nekdanji strankarski šef Lazić, ki je edini imel v nekdanji zemljoradniški stranki odločilno besedo, kandidira na listi predsednika vlade. Tako je sam bivši strankarski šef g. Joca Jovanovića dezaviral. Ko je bila zemljoradniška stranka še močna, je veljal g. Joca Jovanović kot nekaj salonski zemljoradnik in zato se za tega terazijskega zemljoradnika srbski kmetje niso mogli nikdar navdušiti. Posledica tega je tudi bila, da je tudi pred 6. januarjem kandidiral g. Joco Jovanović vedno v Bosni, med prečani, ne pa v Srbiji, kjer je doma. Kot terazijski zemljoradnik je imel g. Joco Jovanović tudi svoj »seljaški« program, ki je bil različen tako od zemljoradniškega kot tudi od radičevskega in ki je bil skratka posebnost svoje vrste. Nastane sedaj vprašanje: ali je morda ta salonski kmetijski program prevzel dr. Maček ali pa velja v združeni opoziciji kak drug kmetijski program. V naši državi je kmetijski program odločilne važnosti, saj je vendar država pretežno agrarna. Pa tudi glede tega najvažnejšega vprašanja ne ve odgovoriti združena opozicija drugače kot z zmedo. A to zmedenost naj potrdi volilec dne 5. majnika kot državniško modrost. Ali bi res hoteli na zmedenosti zgraditi svojo usodo?

Ne na zadnje je treba omeniti med šefi opozicije tudi g. Ljubo Davidovića. Kar odkrito priznamo, da je g. Davidović ne le najbolj simpatičen med vsemi opozicijskimi šefi, temveč da je tudi mož, ki bi mu mogel volilec zaupati. Toda kljub temu se mora vsakdo vprašati: zakaj se je g. Davidović, ki je po letih starejši in po javnem udejstvovanju izkušenejši od dr. Mačka, moral umakniti kot voditelj dr. Mačku? Pa še bolj važno vprašanje je treba postaviti: Ljuba Davidović je bil svoje dni v odločni borbi proti Svetozarju Pribečeviću. Zakaj je danes z njim? Kje so tisti razlogi?

Ljuba Davidović je bil l. 1924. že predsednik vlade in napovedoval velike in odločne reforme, kakor jih napoveduje danes združena opozicija. Toda do teh reform ni prišlo, ker ga je vrgla prav tista skupina, s katero se danes veže g. Davidović. Kakšno jamstvo pa imamo, da se primer leta 1924. ne ponovi tudi sedaj in da bo Zagreb prav tako ko l. 1924. vrgel g. Davidovića, ko bo la skušal začeti s svojimi reformami.

Sama nejasnost, samor človek pogleda, sama negotovost, kamor se ozre. In na tej nejasnosti, na tej negotovosti naj zida ju-

Pariz—Moskva

Ostra kritika ruskega časopisa

Moskva, 30. aprila. Uradno glasilo tukajšnjih krogov »Journal de Moscou« je objavilo daljši uvodnik, v katerem navaja ponovno vse ruske argumente za takojšnje sklenitev pakta. Uradni moskovski organ navaja pri tej priliki vse napake ženevske institucije in poudarja, da so baš pakti o medsebojni pomoči nujno potrebni za poživljanje Društva narodov. List zastopa celo stališče, da je nujno potrebna takojšnja revizija pakta Društva narodov. S tem v zvezi se list odziva na ženevsko glasovanje z dne 17. aprila in pravi: »V Ženevi so tri velesila postavile več zainteresiranih držav pred resolucijo, predloženo v razpravo svetu v okoliščinah, v katerih je bila ostalim članom sveta odvzeta možnost spreminjalnih ali dragocenih dodatnih predlogov. Bila bi pa, pravi list, nepotrebna iluzija brez vsake osnove in zato škodljiva, če bi avtorji načrta resolucije, izdelane v Stresi in izglasovane v Ženevi mislili, da bi se ta metoda, samo zato, ker je trenutno ublažila težke konflikte v Ženevi, mogla uveljavljati z enakim uspehom tudi v bodoče.« List se dotika še drugih aktualnih problemov in pravi n. pr., da konferenci v Londonu in Stresi nista prinesli Evropi nobene nove garancije varnosti in da se njun konkreten uspeh da izraziti samo s solidarnostjo, ki so jo člani sveta Društva narodov manifestirali ob priliki ženevskega glasovanja. Res je, pravi list, da so se odločili sklicati v Rimu novo konferenco, toda ali bi na dlani, da prinaša ta konferenca nove težkoče, ki ne obetajo nič dobrega? Problem avstrijske neodvisnosti se iz dneva v dan bolj komplicira zaradi predvidene

oborožitve srednje-evropskih držav. Zelo malo verjetno je, da bo mogoče doseči realne garancije varnosti brez naporega dela na bazi principa o medsebojni pomoči.

Pa tudi glasovanje resolucije z dne 17. aprila, pravi list, je še enkrat pokazalo vse slabe strani ženevskega mehanizma. Če se je celo v pogledu samo moralne obsodbe države, ki pripravlja napad, računalo z možnostjo abstinenec mnogih držav, kaj naj pričakujemo potem od te institucije tedaj, ko bo šlo za prave materialne sankcije v določenem kritičnem in nevarnem momentu? Pretirano zaupanje v mehanizem ženevske procedure ne pomenja nikake manifestacije pravilno razumljenega pacifizma. Narodi zahtevajo z vedno bolj in bolj močnim glasom od svojih vlad in od Ženeve okrepitev svoje varnosti. V celi vrsti razgovorov, ki so se preko Londona in mimo Strese končali v Ženevi, bi bil edini pozitivni rezultat najbrže samo ta pakt o medsebojni pomoči, ki ga merata Francija in Sovjetska Unija takoj skleniti. Samo izjave solidarnosti so bežne. Pakti pa, ki določajo točne obveznosti proti napadalcu, ostanejo. Če ne bo poživljajoči duh paktov konsolidiral strukturo Društva narodov, obstoja velika nevarnost, da bo njegova usoda zapčeta in, če hočemo govoriti povsem iskreno, da bo izgubilo vso svojo veljavo. Okrepitev miru kategorično zahteva hitro odstranitev napak, ki jih kaže že samo funkcioniranje Društva narodov. Zato je potrebno vnesti nekoliko pojasnil v one točke pakta Društva narodov, ki zadevajo sankcije, in prav tako ga je tudi potrebno izpopolniti s točno definicijo napadalca.

Kako je potekel prvi maj?

NA ČESKOSLOVASKEM.

Praga, 2. maja. ČTK poroča: Proslava 1. maja je v vsej državi mirno potekala. Udeležba v manifestacijah sprevednih političnih strank je bila večja kakor prejšnja leta, to pa zaradi bližajočih se parlamentarnih volitev, ki so, kakor znano, razpisane 19. maja.

V AVSTRIJI.

Dunaj, 2. maja. Korbiro poroča: Svečanost 1. maja kot državnega praznika je potekla v vsej Avstriji ob ogromni udeležbi patriotskega prebivalstva. Na dunajskem stadionu so priredili velike mladinske svečanosti, ki se jih je udeležilo okoli 60.000 otrok. Svečanostim so prisostvovali zvezni predsednik, zvezna vlada in diplomatski zbor. Opoldne sta sprejela zvezni predsednik in zvezni kancelar zastopnike raznih stanov. Včerajšnji listi so izšli s svečanimi članki o pomenu nove avstrijske ustave.

V NEMCIJI.

Berlin, 2. maja. AA. Narodna svečanost 1. maja se je končala z bakljado. Za vojaško godbo je stopala velikanska povorka mladine in zastopnikov raznih organizacij. Predsednik pruske vlade general Göring je imel okoli polnoči s svojega balkona govor, v katerem je poudarjal pomen včerajšnje svečanosti.

NA ŠPANSKEM.

Madrid, 2. maja. AA. Včerajšnji 1. maj je potekel mirno v prestolnici in v notranjosti države. Promet, elektrika, vodovod itd. so ves dan v redu funkcionirali. Stavkali so samo šoferji taksijev, a vzile temu je bilo dovolj taksijev v prometu, ker so nekatere šofirali lastniki sami, druge pa vojak in stražniki. Komunisti in anarhisti so skušali ponekod prirediti demonstracije, a so jih brž razgnali. V Asturiji so rudarji v večini rudnikov delali ves dan. V nekaterih rudnikih so izostali z dela, vendar so se glede tega že poprej tako dogovorili z delodajalci. Naglašajo, da so se socialisti včeraj na Španjskem ponašali korektno in lojalno. Mislijo, da bo vlada zato že na prihodnji seji ministrskega sveta vzela v pretes vprašanje ukinitve sklepa o zatvoritvi socialističnih narodnih domov. Prav tako bi v tem primeru smeli ponovno izhajati nekateri socialistični listi.

V AMERIKI.

Newyork, 2. maja. AA. Socialisti in komunisti so priredili za 1. maj ločne povorke. V socialističnem sprevodu je udeležilo biti okoli sto tisoč ljudi, v komunističnem pa 50.000.

V BELGIJI.

Bruselj, 2. maja. Današnji praznik 1. maja so v vsej Belgiji proslavili v popolnem miru. Po ulicah so hodili sprevodi, ne da bi bilo prišlo do kakršnih incidentov. V Bruslju je stopal na čelo sprevoda minister Vanderveld, predsednik druge internacionale.

NA ANGLESKEM.

London, 2. maja. 1. maj je v vsej Veliki Britaniji potekel v miru. Ulice v središču Londona so bile kakor le redko doslej prepolne ljudi, toda to so bili po večini tuji in Angleži iz province, ki so prišli v velikih množicah v prestolnico na svečanosti ob 25letnici vlade kralja Jurija. Te svečanosti se začne to dni, udeleženci so pa prišli tako zgodaj, da že zdaj zasedajo prostore, odkoder bodo mogli gledati svečani sprevod.

goslovanski volilec svojo usodo! V resnici, skrajna lahkomiselnost bi bila to, lahkomiselnost, ki bi se morala nad njim grozno kaznovati. Zato pa ni mogoče dati oblasti ljudem, ki ne morejo povedati, kam gre njih pot.

Upokojitve ministrov

Beograd, 2. maja b. Upokojeni so z ukazom ministri na razpoloženju dr. Albert Kramar, dr. Hamdija Karamelićević, Ivan Pucelj, Laza Radičević in dr. Hanžek Lavoslav.

Prihod ministra dr. Marušića odgođen

Beograd, 2. maja b. Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Drago Marušić, ki je imel odpotovati včeraj v Ljubljano, je moral ostati zaradi važne konference v Beogradu. Kakor sino doznali, bo tekot današnjega dopoldneva važna seja ekonomsko-finančnega komiteja ministrov, na kateri se bo razpravljalo o končni rešitvi vprašanja sanacije bratovskih skladnic. Gospod minister dr. Marušić odpotuje v Ljubljano z nocošnjim brzovlakom.

Manifestacijski zbor ministrskega predsednika Jevtića v Beogradu

Beograd, 2. maja b. V prestolnici se vrše mrzlične priprave za veliki manifestacijski shod, ki bo jutri v petek 3. maja ob 5. uri popoldne za palačo tehnične fakultete, ki se nahaja na Aleksandrovi ulici. Na shodu bo govoril poleg drugih ministrov in kandidatov za volilno področje Beograd-Zemun-Pancevo tudi predsednik kraljevske vlade g. Bogoljub Jevtić. Za ta shod je med beograjskim prebivalstvom velikansko zanimanje. Izgleda, da bo po svoji veličini to največji shod v sedanji volilni borbi in obenem njen zaključek.

Upokojitve in premeščanja

Beograd, 2. maja b. Z ukazom kraljevega namestništva je upokojen v državni bolnici za duševne bolezni Ljubljana-Studenec g. dr. Fran Destel. Z ukazom od 22. aprila je sprejeta ostavka sekretarja kraljevske banske uprave v Ljubljani g. Frana Černaka.

Beograd, 2. maja b. Premeščen je k sreskemu načelstvu v Preki dr. Ljudevit Jenko, dosedanji svetnik sreskega načelstva v Laškem.

Beograd, 2. maja b. Upokojeni so starešina sreskega sodišča v Brežicah dr. Vojteh Hočevar, sodnik sreskega sodišča v Trebinjah Maks Petrić, pomožni uradnik pri stolu sedmorice v Zagrebu Mladenović Jože, vodja zemljiške knjige pri sreskem sodišču v Mariboru Karla Jurij, vodja zemljiške knjige v Novem mestu Tofant Božidar, sodni uradnik sreskega sodišča v Ormožu Vidmajer Ivan, sodni uradnik pri sreskem sodišču v Smarjah pri Jelšah Martin Lavrač ter Greblaher Matevž, sodni uradnik sreskega sodišča v Mariboru. — Za starešino sreskega sodišča v Gor. Radgoni je postavljen Gorenec Fran, dozdaj sodnik v Ljutomeru. — Premeščen je v Ljutomer sreski sodnik Fister Josip, dozdaj v št. Lenartu. Pri katastrski upravi v Celju je upokojen arhivar Viktor Skočir. — Premeščen je za pomožnega davkarja k davčni upravi v Litijo Franc Pribošić, dozdaj v Kuli.

Beograd, 2. maja b. Današnje »Službene Novine« javljajo: Premeščeni so k glavni carinarnici v Ljubljani: Božidar Dobrilović, dozdaj v Podgorici, v glavno carinarnico v Maribor carinik Dobroslav Milenković, dozdaj v Zagrebu, na glavno carinarnico v Skoplje Ljudevit Skvarča, carinski kontrolor, dozdaj v Kotorbi. Iz glavne carinarnice v Mariboru je prestavljen v Koprivnico Mladen Perić, na carinarnico v Gor. Radgoni je premeščen Matija Mihelić, carinski kontrolor, dozdaj v Zagrebu, v carinarnico Dravograd-Meža je premeščen Julij Jelenc, carinski kontrolor, dozdaj v Zagrebu. — Upokojen je državni pravobranilec dr. Hubert Souvan. Na pošto Brezno je premeščen Avrelia Sapanis, dozdaj poštna uradnica v Konjicah. Premeščen je na pošto v Kostanjevico na Krki Amalija Negovetić, dozdaj uradnica na pošti v Brežicah. — Za šefa železniške postaje Meja je postavljen prometnik Josip Jerneje.

Boj proti terorizmu

Berlin, 2. maja. DNB poroča iz Ženeve: Odbor za boj proti terorizmu je nadaljeval svoje delo. Doznava se, da so se pojavile obutne težkoče ne samo glede nekaterih vprašanj, temveč tudi vobče glede oportuniteti konvencije.

Sviciarski delegat je obrazložil, da je za švico zelo težko sprejeti takšno konvencijo, ker so kantoni sami pristojni za kazenski zakonik, ne pa šviciarska federacija. Zastopniki Italije, Sovjetske Rusije, Poljske in Rumunije so izrekli svoje pripombe političnega in pravnega značaja zoper mednarodno kazensko sodišče, kakor ga predlaga francoska spomenica. V nasprotju s stališčem, ki ga je zastopal francoski delegat, za njim pa britanski, se je poljski zastopnik izrekel zoper podrobno naštevane hudoodelstev, ki naj bi se uroščevala. Poljski delegat je zahteval splošno obliko, ki jo nalaga, kakor trdi, čisto praktični razlogi.

Nova letalska proga

Milan, 2. maja. AA. Včeraj so uvedli novo letalsko progo Milan—Frankfurt—Amsterdam. Progo skupno eksploatira nemška letalska Hansa in neka holandska letalska družba.

Rusija na pariški razstavi

Pariz, 2. maja. AA. Sovjetski poslanik Potemkin je izjavil, da se bo Sovjetska Rusija udeležila mednarodne pariške razstave leta 1937.

Vremenska napoved za petek. Jasno, ponoči se mraz, temperatura se bo zvišala.

Kratke brzojavne vesti

Praga, 2. maja. (brz.) Češkoslovaška vlada je naročila svojemu polnomočenemu ministru v Berlinu, da vloži protest pri nemški vladi radi nasilne ugrabitve nemškega emigranta pri Zelenu rudi.

Dunaj, 2. maja. (brz.) Včeraj je pred policijo eksplodirala bomba, ki je ranila več oseb, med njimi tajnika kancelarske pisarne. — Vlada bo ob obletnici nove korporativne ustave pomiločila približno 400 navadnih in okrog 200 političnih kazencev.

Varšava, 2. maja. (brz.) Poljska vlada je prepovedala razširjanje knjige o Hitlerju in nemških zemljevidov, ker jih smatra nevarne za Poljsko.

Berlin, 2. maja. (brz.) Včeraj je Hitler imel daljši govor, v katerem pa se ni dotaknil zunanjepolitičnih vprašanj. Govor o zunanjih politiki je napovedan 15. maja tl., ko se bo rajstag nalašč za to sestel.

Vatikansko mesto, 2. maja. (brz.) Sem se je vrnil iz Lurda kardinal Pacelli.

Pariz, 2. maja. (brz.) Prvi maj je potekel v miru.

London, 2. maja. (brz.) 6. maja prično velike slavnosti na čast kralju Juriju V., ki bodo trajale tri mesece.

Braziljska vlada za sporazum

Rio de Janeiro, 2. maja. AA. Braziljska vlada bo poslala jutri zastopnikom USA, Argentine, Čila in Peruja nolo, v kateri bo izrekla svojo pripravljenost, da brez vsake omejitve ponovno stopi v sodelovanje z drugimi državami za sklenitev sporazuma glede Gran-Chaca.

Washington, 2. maja. AA. Potrjuje se vest, da je braziljska vlada obvestila vlado USA, da pristane na soudeležbo pri akciji za končanje vojne v Gran-Chacu.

Ljubljanskim volilcem!

Glavni volilni odbor za mesto Ljubljano, državne liste predsednika vlade g. Bogoljuba Jevtića opozarja volilce, da ima mesto Ljubljana 26 volišč s pripadajočimi volilnimi lokali, in sicer:

Volišče I. in II.
Gimnazija na Poljanah. Volilni lokal: Mestna zastavljalnica.

Volišče III.
Mestni dom. Volilni lokal: Gostilna Klemenčič.

Volišče IV.
Št. Jakobska dekl. šola. Volilni lokal: Gostilna Kajfež.

Volišče V.
Šola na Prulah. Volilni lokal: Gostilna Soklič.

Volišče VI.
Gostilna Češnovar, Dolenjska c. Volilni lokal: Gostilna Pengov.

Volišče VII.
Vojaško strelišče. Volilni lokal: Gostilna Putrih, Gost. Marenčec.

Volišče VIII.
Otroški vrtec v Trnovem. Volilni lokal: Gostilna Cvetič, Gerbičeva ul.

Volišče IX.
Teh. sred. šola. Volilni lokal: Gostilna Mrak.

Volišče X.
Deš. osn. šola na Grabnu. Volilni lokal: Gostilna Mrak.

Volišče XI.
Prva real. gimn., Vegova ul. Volilni lokal: Gostilna pri Pajnu.

Volišče XII.
Licej. Volilni lokal: Gostilna Vrtača.

Volišče XIII.
Klas. gimn., Tomanova ul. Volilni lokal: Gostilna Novi svet.

Volišče XIV.
Sodišče. Volilni lokal: Dalmatinova 7, telef. 88-28.

Volišče XV.
Moš. učiteljske. Volilni lokal: Gostilna Brezovšek.

Volišče XVI.
Šola na Ledini. Volilni okraj: Gostilna Brezovšek.

Volišče XVII.
Gluhonemnica. Volilni lokal: Gostilna Zupančič.

Volišče XVIII.
Mest. zavetišče, Japljeva ul. Volilni lokal: Gostilna Zupančič.

Volišče XIX.
Sodišče. Volilni lokal: Dalmatinova 7, telef. 88-28.

Volišče XX.
Gostilna Rebec, Vodovodna 2. Volilni lokal: Tovarna Cihlar, gost. Kačič.

Volišče XXI.
Šišenska deš. osn. šola. Volilni lokal: Gostilna Grčar.

Volišče XXII.
Šišenska deš. šola. Volilni lokal: Gostilna Grčar.

Volišče XXIII.
Šišenska dekl. osn. šola. Volilni lokal: Gostilna Grčar.

Volišče XXIV.
Šišenska dekl. osn. šola. Volilni lokal: Gostilna Grčar.

Volišče XXV.
Žensko učiteljske. Volilni lokal: Gostilna Brezovšek.

Volišče XXVI.
Žensko učiteljske. Volilni lokal: Gostilna Brezovšek.

Katere ulice in ceste pripadajo posameznim voliščem je razvidno iz razglasov, ki so nalepljeni po mestu.

spodar in nikoli več ga ne smejo tlačiti tujei.

G. župan je nato opozoril g. bana na položaj v brežiškem srezu, srezu ubogih senovskih rudarjev in revnih kmetov, ter ga prosil, da bi prebivalstvu sreza posvetil vso svojo pozornost. Zato ga pa zagotavlja, da bo brežiško prebivalstvo prevzelo geslo, ki ga je g. ban izrekel, ko je ob nastopu banskega mesta sprejel uradništvo: *da je namreč naša dolžnost, da bo naše delo prihodnjih sedem let, dokler ne bo naš mladi kralj sam prevzel krmila države, še intenzivnejše, da bomo potem z mirnim srcem mogli kralju izročiti neokrnjeno in močno Jugoslavijo*. Prebivalstvo bo stoddotno g. banu na razpolago s svojo pomočjo. Z vzkliki »Živel kralj Peter II! Naj živi močna, nedeljiva in nepremagljiva Jugoslavija!« je g. župan zaključil svoj govor.

V imenu mladine osnovne in meščanske šole so nato g. banu izročili dva krasna šopka, potem je pa brata dr. Puca pozdravil v imenu posavskega Sokolstva starosta dr. Zdolšek.

G. ban se je zahvalil vsemu prebivalstvu brež. sreza za sprejem, ki ni veljal njemu kot osebi, temveč ga smatra za izraz ljubezni in udanosti prebivalstva do kralja in domovine. V sedanjih časih ne sme iti za osebo. Vse svoje misli moramo združiti samo za blaginjo naše domovine. Tudi on želi na svojem mestu biti samo prvi služabnik kralju, državi in narodu. Zato naj bo prebivalstvo prepričano, da bo banska uprava vedno imela pred očmi interese splošnosti. On in njegovi podrejeni uradi pa bodo mogli izvesti svoje naloge le tedaj, ako jim bo prebivalstvo dalo zaupanje in tudi pomoč. Danes je bolj ko kdaj potrebno, da smo si drug drugemu brat, da pozabimo, kar nas je dosedaj delilo, in da s skupnim delom korakamo proti edinemu cilju: *močni in nedeljivi Jugoslaviji*. Strniti moramo svoje vrste v enotno fronto, ki jo bodo upoštevali in se je tudi bali naši zunanji in notranji sovražniki.

S sviranjem državne himne se je končal uradni sprejem.

G. ban je nato na sreskem načelstvu sprejemal razne deputacije, med njimi duhovščino sreza, predstavnike nacionalnih, kulturnih, humanitarnih organizacij, brezposelnih itd. V daljšem razgovoru se je pomudil z župani brežiškega sreza. Po sprejemu si je g. ban ogledal brežiško bolnico.

V Krškem

G. ban dr. Dinko Puc se je v sredo ob 16. uri pripeljal v avtomobilu iz Brežic v Krško. Krški srez, ki ga je nameraval g. ban posetiti že pred 14 dnevi, a je moral svoj

obisk zaradi nujnih uradnih poslov odgoditi, se je z vso ljubeznijo pripravil, da sprejme g. bana z vso dostojnostjo in prisrčnostjo. Trg pred sreskim načelstvom, pred katerim so bili postavljeni mlaji z državnimi trobojnicami, je bil poln prebivalstva mesta Krškega in okolice. Zlasti se je opazilo, da se je sprejema udeležilo izredno mnogo kmetov iz krškega sreza.

Pred zbrano množico, ki je sprejela g. bana z navdušenimi ovacijami, je pozdravil g. bana g. župan Pfeifer. Opisal je veliko zadovoljstvo, ki se je opazilo pri prebivalstvu, ko je izvedelo, da bo vrhovni predstavnik državne oblasti v Dravski baovii posetil Krško. Narod ima zaupanje v vlado in državne oblasti in ve, da bodo šle Dolejski v vsakem oziru na roko. Lepi kraji Dolenjske pričakujejo, da jim bodo poklicani činitelji priskrbeli vso možno pomoč. Prebivalstvo je tega tudi vredno, saj je bilo vedno zvesto svoji nacionalni državi in kralju. Tudi v bodočnosti bo narod posvetil vse svoje sile delu za domovino.

Nato je pozdravil g. bana dekan in član banskega sveta g. Kurent. Za njim je g. ban na katerega so odkritosrčne besede zastopnikov naroda, napravila zelo globok vtis, v daljšem govoru izrekel svojo zahvalo za prisrčnost in ljubezen, ki mu jo je pokazalo prebivalstvo. Poudarjal je potrebo dolenjskega prebivalstva, ki je že v preteklosti pokazalo svojo vztrajnost in svojo domovinsko ljubezen, kadar je šlo za to, da se brani pravice domačega naroda. G. ban je zagotovil prebivalstvu, da bodo državne oblasti podpirale vsa stremjenja Dolenjske. To našo pokrajino morajo zaradi njenih lepot spoznati tudi tujei. Zaradi tega je potrebno, da se podpira tujski promet.

Na koncu svojega govora je g. ban s posebnim poudarkom izjavil, da je najlepši venec, ki mu ga je ob priliki njegovega inspekcijskega potovanja izročil narod, *venec, ki je spleten iz enodušnih izjav prebivalstva iz vseh srezov Dravske banovine, ki jasno pričajo o veliki ljubezni in udanosti našega naroda mlademu kralju Petru II. in kraljevskemu domu*. Ta venec bo s ponosom ponesel v Beograd, da ga izroči na Najvišjem mestu.

Te besede g. bana so med navzočnimi zbudile viharne ovacije za kralja Petra II., kraljevski dom in enotno in nedeljivo Jugoslavijo.

G. ban je nato na sreskem načelstvu sprejemal deputacije, ob 19. se je pa odpeljal v Ljubljano. S tem je ban dr. Dinko Puc zaključil svoje inspekcijsko potovanje po Dravski banovini.

Ban dr. Puc v Laškem, v Brežicah in Krškem

Zaključek inspekcijskega potovanja

Iz Slov. Konjic se je g. ban dr. Dinko Puc odpeljal z avtomobilom v Poljčane, odkoder je nadaljeval svojo vožnjo z vlakom. v Laško je prispel ob 15. uri. Na peronu postaje so ga sprejeli župan dr. Roš, duhovščina, zastopniki uradov itd. Uradni sprejem je bil pred postajo, kjer so se bile zbrale velike množice ljudi, Sokolov, gasilcev in drugih zastopnikov nacionalnih, kulturnih in človekoljubnih organizacij, rudarji v uniformah itd., ki so banu, ko se je pojavil iz kolodvorskega poslopja, priredili prisrčne ovacije.

Pozdravljam Vas, je dejal g. Roš v svojem govoru, ne samo kot starega prijatelja našega mesta in kot bana Dravske banovine, temveč tudi kot boreca za nacionalno misel, ki je vedno stal v prvih vrstah, kadar je šlo za korist države in naroda.

Dalje ga je župan pozdravil kot znanega socialno čutečega človeka, zaradi česar čutiti dolžnost, da pri tej priliki opozori g. bana na težki položaj v rudarskih revirjih in tudi na levem bregu Savinje med kmetiskim življenjem.

Nimam peresa, da bi popisal to gorje, vendar hočem porabiti priložnost, da vam predložim svoje želje, ker poznamo vaše usmiljenje in vaš socialni čut. Želimo, da bi bil vaš prihod prebujenje jugoslovanske nacionalne ideje in sloge med nami ter prebujenje k boljši bodočnosti za našega delavca in kmeta. S temi besedami je zaključil župan g. Roš svoj govor.

G. ban se je zahvalil v daljšem govoru, v katerem je dejal, da bo vsa svoja izkustva uporabil za to, da zboljša položaj prebivalstva.

Dobro vem, je nadaljeval g. ban, kako težak je položaj, v katerem živi prebivalstvo laškega sreza. Sedaj položaj je nastal deloma zaradi hiperprodukcije in raznih drugih vzrokov. Skoraj da e vidim izhoda, a naš narod še v hujših časih ni klonil, zato bo prav gotovo premagal tudi sedanje težave. Saj stoji za nami velika naša Jugoslavija!

G. ban je dalje govoril o načrtu javnih del za prihodnjih 10 let. Ko se bo spet zavrtelo gospodarsko kolo, bo tudi vse drugo šlo naprej. Samo mirno ne smemo stati, ne smemo biti slabši od naših prednikov, ker je naša podlaga boljša. Da dosežemo svoj cilj, nam je pa v prvi vrsti potrebna sloga. Ravno ob smrti svojega najboljšega sina, blagopokoj-

nega viteškega kralja Aleksandra I. Zedini-telja je naš narod pokazal, da zna čuvati svojo državo. Malenkostne razlike, ki so med nami, morajo izginiti. Če bomo vztrajno vzdržali ter ohranili red, in mir v naši notranjosti, bomo imeli tudi sredstev dovolj za obnovo našega gospodarstva. Mi moramo imeti samo en cilj, in to je srečna, bogata in močna Jugoslavija, nato pa bo tudi srečen in zadovoljen narod.

Z župani je razpravljal g. ban o šolskih vprašanjih, občinskih zadevah, o živinoreji in drugih perečih vprašanjih, z županom iz Trbovelj in Hrastnika pa o rudarskih stvareh, zlasti o dobavi večjih količin premoga za državo, o dotacijah za javna dela iz bednostnega fonda in iz fonda za javna dela, da bi se tako omilila nezaposlenost.

G. ban je pri tej priliki daroval za nezaposlene rudarje v Hrastniku in Trbovljah 10.000 Din.

Zvečer je priredilo pevsko društvo »Hume« skupaj z mestno godbo g. banu a čast bakljado in podoknico.

V Brežicah

V Brežice je prispel z vlakom iz Laškega ob 10.30. Že na kolodvoru so ga pozdravili župan občine Zakot Volčanšek z več občinskimi odborniki in župnik g. Josip Logar iz Dobove; oba sta mu želela prvo dobrodošlico. G. ban se je nato v spremstvu brežiškega župana dr. Drnovška in sreskega načelnika g. Poklukarja odpeljal v Brežice, kjer je bila pred sreskim načelstvom zbrana veliko množica s sokolskimi, gasilskimi četami in šolsko mladino.

Sprejem je bil izredno prisrčen. Prvi je pozdravil g. bana župan dr. Drnovšek v daljšem govoru, v katerem je dejal med drugim, da je g. ban s tem, da je takoj, ko je nastopil svoje mesto, prišel med narod, pokazal veliko razumevanje za naloge, ki ga čakajo.

Narod s hvaležnostjo sprejema ta visoki obisk. Zlasti se pa veselijo Brežice, da smejo pozdraviti svojega bana rojaka, ki je izšel iz naroda. To je dokaz, da smo postali državni narod in da je slovenski jezik državni jezik. Nikoli se to ne sme več izpremeniti. Naš narod mora na svojih tleh ostati sam svoj go-

Volilna borba v polnem razmahu

Čim bolj se bliža veliki dan zmage Jevtićeve liste, tem marljivejši so njegovi sodelavci po posameznih srezih. Vsi kandidati brez izjeme so imeli v zadnjih dneh številne dobro obiskane shode, ki so prvotno mlačno volilno razpoloženje razgibali v temperamentno volilno borbo.

Dodatno k našemu zadnjemu poročilu moramo omeniti še dravograjski srez, kjer je volilno gibanje prav posebno živahno. Oba sreska kandidata Jevtićeve liste sta prav pridno na delu in prirejata uspele shode in sestanke. Shodi ing. Lenarčiča v Guštanju, Prevaljah in zlasti v Marenbergu so bili dobro obiskani. Lepe shode je imel tudi g. Dobersček Karel v Vuzenici, Marenbergu, Dravogradu, Guštanju. Naravnost manifestantna pa sta bila shoda v Črni in Mežici.

Za 1. maj je bilo nekoliko počitka, zato pa so v četrtek pričeli vsi kandidati s podvojenim silo. Poročila s štajerske potrjujejo našo napoved, da je abstenenca v splošnem strta. Tudi voditelji abstenenčnega gibanja so svoj evangelij odložili od akta, ker so spoznali, da bi bila abstenenca za narod samo škodljiva. Uvidevni prijatelji g. dr. Korošca pripočajo ljudem, naj volijo one kandidate Jevtićeve liste, ki jih smatrajo za vredne poslanskega mandata.

Dolenjcem poskušajo Mačkovi ljudje v zadnjih dneh vsiliti miselnosti, ki so jim kot Slovincem tuje in zoprne. Celo z denarjem poskušajo nekateri imovitejši agitatorji premamiti slovenskega volilca, da bi oddal svoj glas zagrebškemu odvetniku. Vendar je zavest dolenjskega kmeta tako krepko zasidrana v njegovem značaju, da ga tudi denarna sredstva — kljub težki krizi — ne bodo preslepila. Kaj je Jevtić Dolenjcem prinesel dose-daj, vedo vsi, kaj bo dal po volitvah ta mož dejanj tudi vedo. Kaj naj nudi Dolenjcem Maček, ki se bo grel v Zagrebu in ignoriral Narodno skupščino, tega ne ve nihče. Pač, zavedni Dolenjci vedo, da bodo po 5. maju imeli vsi maloštevilni Mačkovi — strahotnega ponedeljskega mačka.

Na Gorenjskem vidno narašča razpolože-

nje za Jevtićevo listo. Pametni Gorenjci vedo kaj pomeni za njih tujski promet. Oni tudi vedo, da je bil Jevtić tisti, ki je prvi odločno prišel z ene glavnice preurejevanjem cest. On je bil tisti, ki je odpravil takse na avtomobilski promet. On je tisti, ki je tujskemu prometu odprl vrata na stežaj. Zato za Gorenjce ne more biti nobenega pomisleka koga naj volijo. Zato pa je zlasti na Gorenjskem nasprotna agitacija tako strahotno klaverna. Gorenjski kmet, ki je v zadnjih letih ravno zaradi naraščajočega tujskega prometa tako napredoval, misli in odloča po lastni pameti in so mu zato vse tuje sugestije odvrtno.

Na Notranjskem je situacija za Jevtićevo listo naravnost sijajna. Z vseh občin dobivamo poročila o lepih in uspešnih shodih ministra dr. Marušiča in ostalih njegovih sodelavcev. Zavedna Notranjska je ponosna, da jo bo zastopal v Narodni skupščini mož, ki je obmejnemu srezu storil že toliko dobrega in koristnega. V Logatcu, Ziri, na Rakeku, v Planini, v Cerkljici, v Begunjah, v Sv. Vidu, v Starem trgu in na Blokah, povsod vlada za nedeljske volitve najboljša razpoloženje. O nasprotnikih v tem srezu sploh ni govora.

V začetku so nekateri obrtniki nekoliko pokoketirali s Hodjeto-Topalovičem. Sedaj pa je tudi pri njih obveljalo načelo, da kmetu, trgovcu in obrtniku lahko olajša sedanje gospodarsko stanje edino močna in krepka gospodarska politika, ki jo zastopa predsednik vlade g. B. Jevtić. Zato bodo vsi brez izjeme volili njegovo listo, saj se zavedajo, da trgovinska pogajanja z Italijo, ki so pred vrati ne smejo biti zaključena brez njih.

V splošnem lahko rečemo, da bo volilna udeležba Slovenije pri nedeljskih volitvah dosegla najvišji odstotek in da bo Jevtićeva zmaga popolna.

Zlato na potu

London, 2. maja. Reuter doznava iz Rige, da so poslali iz Sovjetske Rusije v Berlin 5 ton zlata. Po sedmih mesecih je to prvič, da je prišla iz Rusije čez Rigo večja količina sovjetskega zlata.

V petek 3. t. m. bo v Beogradu manifestacijski shod predsednika vlade g. B. Jevtića. Njegov govor bodo ob 17. uri prenašale vse jugoslovanske radio postaje. Naše čitatelje prav posebno opozarjamo na ta govor!

Svetovni tisk o shodih predsednika g. Jevtića v Ljubljani in Zagrebu

Pariz, 1. maja. — Velikostna shoda predsednika vlade Bogoljuba Jevtića v Ljubljani in Zagrebu sta našla silen odmev v vsem svetovnem tisku. Posebno mnogo pozornosti pa je posvetil obema shodoma in političnim izražanjem francoski tisk. Zaradi ostro odmerjenega prostora moremo žal navesti le nekaj najbolj markantnih odlomkov iz poročil ter člankov francoskih listov.

«Quotidien»:

...L. 1931. je opozicija bojkotirala volitve, to pot pa sodeluje v volilni borbi... Ni pa mogla opozicija sestaviti nobenega skupnega in pozitivnega programa. Na listi g. Jevtića je nad 700 kandidatov, ki pripadajo vsem prejšnjim strankam...

Posebno važen je gospodarski program vlade g. Jevtića, ki je namenjen vsem brez vsakega predsodka in ki odklanja stare verske ali plemenske stranke...

«Ere Nouvelle»:

Jevtićeva shoda v Ljubljani in v Zagrebu sta bila pravi trijumf. Navdušena sprejema, ki ju je priredilo prebivalstvo dveh najvažnejših središč Hrvatske in Slovenije, dokazuje, da prebivalstvo zaupa v moža, ki je dosegel pri obrambi jugoslovanskih pravic v Ženevi tako sijajne uspehe...

Za obnovo države na vseh področjih je bil sestavljen program, ki naj s svojo metoditvostjo in odločnostjo odpravi vire gospodarske stiske. Ljudstvo je to namero vlade razumelo in v tem je razlog uspehov predsednika Jevtića v Ljubljani in v Zagrebu.

«Journal des Débats»:

Na velikem volilnem shodu v Ljubljani, na katerem je bilo nad 30.000 ljudi, so predsednika vlade Jevtića pozdravili z viharimi ovacijami. Predsednik Jevtić je v svojem govoru naglašal, da je narodno edinstvo nedotakljivo in pozval vse ljudstvo k skupnemu sodelovanju ter nato pojasnil osnovna načela jugoslovanske, vseskozi miroljubne politike.

«Pétit Parisien»:

...Jevtićev govor so ogromne množice sprejele z navdušenjem. Vsi priznavajo, da dosedaj še ni bilo vsenarodnega programa, ki bi ga odgovorni činitelji pojasnili s tolikšno vero v narodno edinstvo, kakor predsednik Jevtić. Vsi nacionalni elementi so prepričani, da bo mogel predsednik Jevtić do konca izvršiti veliko delo, ki ga je začel blagopokojni kralj Aleksander.

«Temps»:

Jevtića so pozdravile v Ljubljani ogromne množice z viharimi ovacijami. Predsednik vlade je približal, da hočejo ostati Jugoslavi, ki jo bo spoštoval ves svet.

«La Republique»:

Volilna govora predsednika Jevtića v Ljubljani in v Zagrebu pomenita vrhunec sedanje volilne borbe... Predsednik vlade Jevtić je zbral okoli sebe skupino mladih ljudi, ki so prosti starih strankarskih predsodkov. To in dosedanje reforme Jevtićeve vlade dokazujejo globoko razumevanje socialne stvarnosti in mednarodnih potreb. Shoda v Ljubljani in v Zagrebu dokazuje, da je ljudstvo z impozantno večino sprejelo Jevtićevo politiko pomirjenja in složnega dela.

Češkoslovaški listi:

«Slovenski dennik» v Bratislavi: Izjave predsednika vlade g. Jevtića zaslužijo vso pozornost. Te izjave znova potrjujejo, da bo Jugoslavija ostala prijateljica sporazuma in sodelovanja v Evropi ob primernih jamstvih za svojo varnost in za svoje državne interese. V svojih notranje-političnih izjavah je napovedal g. Jevtić banovinske samouprave in dekoncentracije upravne oblasti ob harmoničnem sodelovanju vseh razredov in slojev jugoslovanskega naroda. Iz njegovih izjav sledi, da bo s svojimi reformami nadaljeval tudi po volitvah... Vlada g. Jevtića hoče mir, sodelovanje in edinstvo. Opozicija bi močno grešila, če bi to prizadevanje preprečila in šla s svojo borbo predaleč. Predsednik vlade vabi k sodelovanju. Neodpustljiv greh bi zagrešila opozicija, če bi to vabilo odklonila.

«Prager Presse»:

V nedeljo je volilna agitacija predsednika vlade dosegla s shodoma v obeh, poleg Beograda največjih kulturnih središč Ju-

goslavije svoj višek... Posebno pozornost zaslužijo izjave predsednika Jevtića o zunanjem položaju. Jugoslavija želi živeti v miru z vsemi sosedi, toda le ob zjamčeni varnosti. Jugoslavija je zgrajena na krepkih moralnih in zgodovinskih temeljih in bo zato z lahkoto ohranila svoje notranje edinstvo in svojo svobodo ter nedotakljivost proti zunanosti. Gospodarski in upravni program predsednika vlade je dosegel popolno odobravanje ne le njegovih slušateljev, temveč tudi vseh prijateljev Jugoslavije.

«Narodní listy»:

Predsednik jugoslovanske vlade ni govoril kot volilni agitator, temveč kot pravi državnik, ki se zaveda svoje odgovornosti, katero mu je zapustil umirajoči kralj. Enota in močna Jugoslavija bo ohranila mir v Evropi, a obvladala tudi vse svoje notranje težkoče. S svojo odločnostjo in iskrenostjo bo predsednik Jevtić okrepil mednarodni položaj Jugoslavije, ki je pod njegovim vodstvom že zdaj postala odločilen činitelj na Balkanu in v jugovzhodni Evropi.

Rumunski «Curentul»:

Jevtićeva izjavanja so važna ne le za Jugoslavijo, temveč tudi za Rumunijo. Malo antanto in vse države Balkanske zveze. Jevtićeva izjavanja so še posebno pomembna zaradi bližnjega sestanka Balkanske zveze maja meseca v Bukarešti. Jevtićeva govora v Zagrebu in Ljubljani sta njegov politični credo.

Zakaj ni dr. Korošec z dr. Mačkom?

Bivši poslanec SLS, župnik Klekl odgovarja na to vprašanje v «Novinah Slovenske krajine» tako-le:

«Tako mnogi sprašujejo. Glavni vzrok je, ker je bila Mačkova stranka dolga leta v parlamentu brez vsakega programa, ni pokončala ne ene miši in podgane kakor je obljubljala, temveč jih je celo razplodila po državi, tej v škodo.

Dr. Korošec tudi ne more iti z ljudmi, ki zaničujejo vero, ki žive v divjem zakonu in ki se kot posvečeni katoliški duhovniki ženijo.

Poznamo le ličke iz Radičeve stranke, ki jo vodi sedaj dr. Maček.

Dr. Maček ne bo šel v Beograd, tudi če bi bil izvoljen za poslanca.

Tako je razglašeno. Od hoče v tem pokazati, da je nezadovoljen s tem, kar

se dela v Beogradu. Ali pa je to pametno? Ali je pametno, če ima gospodar delavce in če je nezadovoljen z njimi, ne bo šel gledat, kako delajo? Ravno narobe bi moral delati. Zraven njih mora stali in jim pokazati, kako naj delajo.

Narod potrebuje pomoč, katere pa ne bo dobil, če bo dr. Maček s svojimi poslanci doma sedel.

Ali se splača njegove ljudi zalo voliti, da bi v Beograd hodili le po dnevnice za sebo, za pravice svojih volilcev pa se ne bi brigali?

Bodimo pametni! — Vseeno je, po volitvah ne iti v Beograd, ali pa sploh ne voliti. Če ne volimo, potem smo tudi brez zastopnikov.

Pomagajmo si, in Bog nam bo pomagal!

Kje bodo volili Mariborčani?

Mestno poglavarstvo v Mariboru objavlja naslednji seznam volišč za volitve v narodno skupščino, ki bodo v nedeljo, 5. maja:

1. volišče:

Volilci I. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena A do J v telovadnici dekliške meščanske šole v Miklošičevi ulici 1.

2. volišče:

Volilci I. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena K do P v telovadnici državne realke v Krekovi ulici 1.

3. volišče:

Volilci I. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena R do Z v poslopju državne realke, Jugoslovanski trg 1.

4. volišče:

Volilci II. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena A do J v poslopju dekliške meščanske šole, Cankarjeva ulica 5.

5. volišče:

Volilci II. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena K do P v poslopju dekliške meščanske šole, Cankarjeva ulica 5.

6. volišče:

Volilci II. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena R do Z v poslopju pomožne šole v Razlagovi ulici 16.

7. volišče:

Volilci III. mestnega okraja (Melje) v poslopju otroškega vrtca v Erjavčevi ulici 3.

8. volišče:

Volilci IV. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena A do L v telovadnici 4. deške osnovne šole v Gosposvetski ulici 10.

9. volišče:

Volilci IV. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena M do Z v poslopju 4. deške osnovne šole v Gosposvetski ulici 10.

10. volišče:

Volilci V. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena L do G v poslopju 4. deške osnovne šole na Magdalenskem trgu 5.

11. volišče:

Volilci V. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena H do K v poslopju 3. deške osnovne šole na Ruški cesti 15.

12. volišče:

Volilci V. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena L do P v poslopju 3. deške osnovne šole na Ruški cesti 15.

13. volišče:

Volilci V. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena R do Z, v otroškem vrtcu v Valvazorjevi ulici.

14. volišče:

Volilci V. mestnega okraja z začetnimi črkami rodbinskega imena S do Z, v otroškem vrtcu v Valvazorjevi ulici.

15. volišče:

Volilci javni uslužbenci, ki stanujejo izven Maribora, pa imajo v mestu volilno pravico, v prostorih trgovske akademije na Zrinjskega trgu 1.

Minister dr. Marušič med rudarji

Zagorje, 30. aprila.

V ponedeljek je na poti skozi Zagorje, posetil naš kraj g. minister dr. Marušič Drago v spremstvu sreskega kandidata g. Milana Mravlje. Ob tej priliki se je na hitro zbralo mnogo ljudi, ki so sprejemu prisostvovali. Pred občinskimi uradom so bili zbrani zastopniki vseh državnih uradov in oblasti, na čelu z g. sreskim načelnikom in predsednikom občine.

Gospod minister se je ginjen zahvalil nad lepim sprejemom, na kar je sprejemal na občini razne deputacije. Ob pol 6. zvečer se je vršil volilni shod, na katerem je g. minister podal obširno socialno in politično poročilo.

V jedrnatem govoru je pojasnil, v kakšnem stanju se nahaja naše gospodarstvo. Poudaril je, da je vlada g. Bogoljuba Jevtića pokazala dosti resne volje in polno razumevanje za urede naših socialno gospodarskih zadev in problemov. Istočasno pa, ko se urejujejo naše notranje zadeve, se krepki tudi ugled naše države na zunaj. Balkan je bil vedno sod smodnika, katerega je mogla upaliti vsaka iskra. Sedaj pa je Jugoslavija čuvar miru v srednji Evropi. Razvil je tudi program dela v ministertvu za socialno politiko in narodno zdravje s posebnim ozirom na kraj sam, ker je znano, da prebiva v Zagorju rudarsko delavstvo, ki je zainteresirano na sanaciji bratovskih skladnic. Istotako je potreben zakon o minimalnih mezdah. To pa se ne da napraviti z dekreti, temveč mora pred narodno skupščino, ki bo izvoljena dne 5. maja. Zato je potreba, da se tudi rudarji odzovejo 5. maja in da vsi složno glasujejo za listo g. Bogoljuba Jevtića in za izvršitev načrta vlade, ki bo predvsem gledala, da zaščiti malnega človeka: delavca in obrtnika, kakor tudi kmetovalca. Burno aklamiran je g. minister končal svoj govor s pozivom: vsi na volišče, nikdo naj ne ostane doma, glasujte za močno in edinstveno Aleksandrovo Jugoslavijo.

Po končanem govoru g. ministra se je predstavil g. Lajovic, kot sreski kandidat in razvil nekaj pogledov na splošne potrebe sreza.

Za njim je nastopil dosedanji narodni poslanec litijskega sreza in kandidat g. Milan Mravlje. Cim se je pojavil pri govorniški mizi, je cela dvorana ploskala in ga aklamirala. V jedrnatem govoru je pojasnil težave, katere so mu v litijskem srezu že znane, katere je z vsemi močmi ob sodelovanju strokovnih delavskih in obrtniških organizacij hotel izboljšati. V kolikor so bila njegova prizadevanja uspešna, vedo vsi prizadeti, ki so bili pri tem delu ali navzoči ali pa se jih je stvar tikala.

Tudi obrekovati in podcenjevati se je hotelo njegovo delo in njegova prizadevanja, kar pa nasprotnikom ne bo uspelo, ker ima vsaka laž kratke noge. Celokupno delavstvo njega dobro pozna, vedno mu je stal na razpolago, podvzel vse korake, da se stradalajo rudarsko deco in matere, kakor tudi brezposelne preživljivi in vsaj skromno preskrbi čez zimo, ko ni dela nikjer. Vse kar se je dalo v danih razmerah napraviti za Zagorje in njega prebivalstvo, se je zgodilo.

Njegov govor je bil vseskozi temperamenten in je zbrano delavstvo dajalo duška s pritrdjevanjem in ploskanjem, katerega je bil g. kandidat deležen.

Kdor je:

Za banovinske samouprave
Za povišanje cen kmetijskim pridelkom
Za znižanje blagovnih tarif na železnicah
Za zvezo Slovenije z morjem
Za konkordat s sv. stolico
Za pobijanje nezaposlenosti, bede in pomanjkanja

Kdor je:

Proti strankarski razprtiji
Proti vladi klik
Proti nezaposlenosti
Proti rušiteljem državne sile
Proti bivši davčni praksi
Proti demagogiji z verskimi in plemenskimi gesli,

bo volil 5. maja listo g. Bogoljuba Jevtića!

Odmevi

List »La Roumanie Nouvelle«, ki ga mesečno že 11 let izdaja rumunska vlada v francoskem jeziku, urejuje pa bivši minister Florentin, je celo svojo 120. številko (april 1935) posvetil Jugoslaviji pod značilnim naslovom: »Pozdrav Jugoslaviji«. Številka je bogato ilustrirana in prinaša poleg portretov kralja, namestnikov z Nj. kralj. Vis. princem Pavlom na čelu tudi še slike g. Bogoljuba Levtiča in vseh članov vlade. V tekstu pa so kratka in perečna poročila o socialnih, finančnih in administrativnih problemih naše države, nadalje opis vseh večjih mest, posameznih banovin in zanimivih pokrajin. Tekst izpopolnjuje prav lepe slike, ki so zelo po- pečeno izbrane, tako da bodo nedvomno veliko pripomogle k naši propagandi v inozemstvu. Rumunom smo za ta lep pozdrav zares lahko hvaležni.

V reviji »Europäische Hefte« piše Paul Kéri o položaju na Madžarskem po zadnjih volitvah in pravi med drugim: »Gömbös je proglasil in izvedel volitve proti svojim lastnim strankarskim somišljenikom; okrog sto prejšnjih poslancev je bilo izmenjenih in zamenjanih s plitkimi in po večini zelo mladimi ljudmi. Tako je zmagala fašistična demagogija. Komaj enemu milijonu posestnikov in kmetov z njih družinski člani vred stoji nasproti v današnji Madžarski nič manj ko 3.200.000 kmetov, med katerimi je trenutno 300.000 brezposelnih kmetov. To so oni famozni »trije milijoni beračev«, o katerih fašistični demagogi tako mnogo govorijo. Proletarske stranke se tej masi ne morejo približati. Že pred vojno ni smela socialno-demokratska stranka na deželo; pred tremi leti pa se je vendarle podelila prebivalstvu pričel zatekati tudi k socialni demokraciji, komunistem pa je madžarska žandarmerija popolnoma iztrebila. Sedaj je tudi socialno-demokratski stranki prepovedano brigrati se za deželo. Tako so pri zadnjih volitvah zapušeni in obubožani madžarski kmetje poslušali demagoške fraze Gömbösa in Eckhardta. Slišali so malopomembne obljube o razdelitvi zemlje in meglena zagotovila o reformi volilnega sistema. Trezni in preudarni pa vendarle mislijo, da je tako nebrzdano agrarno demagoštvo na Madžarskem zelo nevarno. In v resnici, spet so se pojavile vse- možne figure, ki so v letih morije 1920 in 1921 igrale pomembno vlogo. Tako je znani ljudski morilec iz Orgovany Iván Héjjas kot Gömbösov privesek dobil nič manj ko 3200 glasov v Kecskemétu.

O zadnjih volitvah na Madžarskem piše med drugim Bethlenov glavni organ »8 oraj Ujsage«, da ni Gömbösova vlada pri zadnjih volitvah dobila niti polovice glasov v državi, da je pa po čudnem volilnem sistemu prišla vendar do 80 odstotkov vseh mandatov. Zato, pravi list, ne more Gömbös trditi, da je zmagala pri teh volitvah njegova koncepcija in da mu sedaj ta zmaga tudi ne daje pravice eksperimentiranja brez sodelovanja parlamenta.

List »Deutsche Landpost«, ki ga izdajajo češki Nemci, pripominja k madžarski propa- gandi o zatiranju madžarskih manjšin v tu- jini te-le umestne besede: »Če bo madžarska propaganda še kdaj iznesla tožbe o zatiranju madžarskih manjšin v nasledstvenih državah, potem jo bomo morali opozoriti na zatiranje nemške manjšine pri zadnjih volitvah na Madžarskem in jo spomniti na izjavo gospo- da dr. Eckhardta, ki je pod vplivom svojega lastnega spoznanja po volitvah dejal: »Naši nemški manjšini moramo priznati vse one pravice, ki jih mi za naše madžarske manjši- ne zahtevamo v nasledstvenih državah.«

V založbi »Steenul« v Amsterdamu je iz- dal princ Hubertus Löwenstein knjigo o tra- gadiji nemškega naroda pod naslovom »Die Tragödie eines Volkes«, v kateri piše med drugim tudi o nemški umetnosti in pravi: »Nemška umetnost v današnji Nemčiji je po- vsem sterilna, ker nima zgodovinsko izpolnje- nega prostora, v katerem bi se mogla razvi- jati. Bilo bi pa tudi pogrešno predbacivati Hitlerja popolno uničenje umetnosti, kajti vse, kar je bilo sploh velikega v Nemčiji v dvajsetem stoletju — George, Rilke in druga velika imena — mu je tako nedosegljivo, da tega ne more ne uničiti, še manj pa povečati. Toda kdo ne bi bil pričakoval še vse večjih aktov, če se je pa vedno povdarjalo, da se je v tretjem Rajhu uresničila težnja stoletij? Kje je nova velika himna? Ali naj bi to bila pesem Horst-Wessela? Ali pa morda pesem: »Wenns Judenblut vom Messer spritzt, dann geht's noch mal so gute? Ali pa vsi ostali produkti narimanega barbarstva, ki prihajajo na dan v nacionalno-socialistični litera- turi?«

Bivši francoski finančni minister Georges Bonnet se sprašuje v pariškem listu »L'Informa- tion«: Bodo-li narodi dovolj daljnovidni, da bodo napravili konec anarhiji, v kateri se zvi- ja Evropa, in ustvarili tako evropsko gospo- darsko organizacijo, iz katere ne bi bil nihče izključen? Bilo bi to zares edino sredstvo za zagotovitev miru in rešitev naše stare civili- zacije.

Sport

Nekaj podrobnosti o poteku kolesarskih dirk v Zg. Šiški

Že iz pisanja v sportnih rubrikah naših li- stov pred temi dirkami je bilo razvidno, da bo ta otvoritvena prireditve kolesarske sezone, ko jo je priredila kolesarska sekcija ŽSK Ljubljana, privabila mnogoštevilno sportno publiko tako na cilj kakor tudi na važnejše točke vzdolž osemkilometrskega kroga. In res, kdor je bil tega dne popoldne pri tej prire- ditvi prisoten, se je mogel prepričati, da je to sportna panoga, ki res zasluži vsega zani- manja, kar tudi opravičuje zelo razširjeno popularnost kolesarstva n. pr. v Franciji, Bel- giji, Italiji, Švici in drugod v tujini.

Minulo nedeljo smo torej pričakovali, da se nam bo nudila zelo napeta borba atletov te vrste, posebno, ker se je napovedala večja zagrebška konkurenca. Žalibog pa se pet na- povedanih dirkačev na start sploh ni javilo. Zvesti svoji obljubi so pa ostali glavnejši od njih, in sicer večkratni državni prvak Grgac s tovarišem Vrbko in juniornjem Prosinekom. Za njimi so se v avtomobilu pripeljali še ne- kateri funkcionarji zagrebških klubov, da pri- sostvujejo prvemu startanju hrvatskih dirka- čev na cestnih krožnih dirkah v Ljubljani. Za radijski prenos važnejših momentov dirk je blagohotno vršil to funkcijo g. inž. Pen- gov, skrbstvo za red po progi pa vojaki ljub- ljanskega kolesarskega bataljona.

Kako so dirkači vozili? K juniorski dirki se je na start uvrstilo 11 mladih fantov, med katerimi je bilo več takih, ki so se prvič po- dli javno v konkurenco. Jasno je bilo, da ne bodo mogli kljubovati drugim že rutiniranim dirkačem, tako ali tako, enkrat je treba začeti. V tej dirki juniorjev, ki so vozili skup- no 24 km, se je pokazala precejšnja nadmoč Zagrebčana Prosineka, ki je takoj s starta začel hud tempo. Tudi nekateri od naših niso odnehal, temveč so ga vedno držali na piki, čeprav v manjšem presledku. V tem zasledo- vanju se je prav dobro izkazal žilavi Ham- berger, ki se je čim bliže cilju vedno bolj bližal Prosineku. Drug tak ptič je bil za Ham- bergerjem Štefančič, tretji pa Golob. Pa tudi ostali so si prizadevali, da kolikor mogoče zmanjšajo razliko, kar jim pa kot novincem ni uspelo. Na cilju so se končno plasirali sle- deče: 1. Prosinek, HKB, Zagreb, v času 0:44:08, 2. Hamberger, ŽSK, Ljubljana, 0:46:30, 3. Štefančič, »Sava«, 0:56:30, 4. Bricelj Franc, Ljubljana, 0:57:05, 5. Dovjak Franc, Sava, 0:59:35; ostali pa v malih presledkih.

Po odvoženih juniorskih 24 kilometrih se je začela nestrpno pričakovana borba prvo- razrednih dirkačev, ki so morali prevoziti 80 kilometrov zelo naporene proge. Z ozirom na po dežju zmešan teren se nikakor ni priča- kovala nad 30 kilometrska brzina na uro. Konkurentje pa, najboljši v naši državi, so tudi toplot dokazali, da s svojo železno voljo premagajo vse ovire, in dosegli so nad 31 km. To skupino so sestavljali: Grgac, Abulnar, Oblak, Vrbka, Rozman, Gartner, Močnik, Av- belj in Štirn — malo število, a zato najboljši. Zdrveli so s starta kot strelce in se strnjeno držali vse do vrhunca podutiškega klanca. Ko se strmina konča, zavije proga v zelo ostrem kotu na desno. In prav ta zavoj je za kakih šest dirkačev postal usoden. V tem kotu so se zapletli drug v drugega (torej tudi tu so bili — strnjeni!) in so padli; posledica je bila, da so jo prvi odkurili Abulnar, Oblak in Roz- man, takoj za njimi Močnik, ki je trojico ujel

še pri novi draveljski šoli, kakih 400 me- trov za tem Grgac, Vrbka in Avbelj, še za temi pa Gartner in Štirn. Štirn je vrhu tega dobil še gumijski defekt ter zgubil še nekaj minut. Lov se je tako razvijal na vse pre- tege. V tretjem krogu sta se Grgac in Vrbka hotela odkrižati nevarnega Avblja, ki je ved- no vozil tik za Grgčevim zadnjim kolesom. To videči Grgac naenkrat zmanjša brzino, Tine pa butne s svojim sprednjim kolesom v Grg- čevo zadnje, pri čemer se zacepita drug v drugega ter se oba zlomita. Tako sta oba dirkača ostala brez konj. Grgac, ne bodi len, hitro zasede Vrbkovo kolo in se vrže naprej, Tine pa je bil primoran vožnjo prekiniti. Ves potrt se na motociklu pripelje k cilju z zlom- ljenim kolesom na rami. Vodeča četvorica dirja, kar se da, naprej v prav lepi strnje- nosti, dokler se v 7. krogu ne izpade iz nje Močnik, ki mu je na sredi klanca preskočila veriga, da se je moral ustaviti. Fanta je to tako razburilo, da je v jezi pognal kolo daleč od sebe. Šele na pozive tamkaj stojećih gle- dalcev Tinče spet zasede kolo na vrhuncu klanca in se ves besen zakadi za bežečimi. Ni mu pa uspelo dohiteti jih, kajti vozili so izredno hitro, a on je bil od prvotnega zasle- dovanja že utrujen. Štirn pride na cilj ves žalosten z zopetnim defektom v gumi! V de- vetem krogu ima smolo tudi Rozman, ki od- neha od Abulnarja in Oblaka v sredi klanca, nakar po sledečih serpentinah povrh še pade. Tako je tudi ta izborni dirkač izgubil par minut. Tudi Gartnerja ovira bolečina pri padcu in sledi z zamudo. Grgac pa vozi, če- prav osamljen, zelo dobro in skoraj v vsakem krogu pridobiva po nekaj minut. S tem je pokazal svojo dobro pripravljenost in ne ve se, kako bi izpadel konec dirke, ko bi pade- na klanecu v prvem krogu tudi njega ne bil odtrgal od vodeče skupine. Tako sta se Abul- nar in Oblak s sigurnostjo bližala zmagi ter dokazala svojo vztrajnost.

Pridrvela sta v lepem sprintu, pri čemer se je Abulnarju le za poldrug meter razlike posrečilo premagati Oblaka. Tudi Grgac, ki je še pri Gasilkem domu, t. j. 200 metrov pred ciljem, bil kakih 15 metrov za Močni- kom, je vprizoril tako lep sprint, da je Tin- četa malo pred ciljem dohitel, ter za par me- trov prej prevozil črto.

Na cilj so prišlo v sledečem redu:
1. Franc Abulnar, ŽSK Ljubljana, v času 2:28:40; 2. Janko Oblak, Primorje, 2:28:41; 3. Štefan Rozman, ŽSK Maribor, 2:30:10; 4. Stjepan Grgac, HKB, Zagreb, 2:36:48; 5. Valentin Močnik, Sava, 2:36:49; 6. Franc Gartner, Ljubljana, 2:38:10.

Po pozdravnih govorih, ki so jih imeli gosp. Franković iz Zagreba, g. dr. Mauri in g. Ba- tjele je bila v čarmanovi restavraciji razdeli- tev trdo priborjenih nagrad dirkačem, nakar se je do pozne ure razvila vesela sportna za- bava.

Dva nova rekorda

V Magdeburgu je v metu diska postavil nov svetovni rekord Nemec Schröder s 53:10 m. Dosedanji rekord — 52:42 m — je imel šved H. Andersson.

V St. Barbari (Kalifornija), pa je izbolj- šal Američan Graber svoj svetovni rekord v skoku s palico, za 6 cm, tako da znaša sedaj novi svetovni rekord 4:40 m.

Sokolstvo

Praznik sokolske mladine na Taboru

Sokolska mladina na Taboru se pripravlja na svoj praznik, ko bo sprejela v dar od dece Sokola na Kr. Vinogradih v Pragi svoj prvi dečji prapor. Svečana predaja prapora bo v dneh 18. in 19. maja t. l. Sokol I. na Taboru je zaprosil Nj. Vel. kralja Petra II., da bi kumoval prvemu dečjemu praporu v naši dr- žavi. Vsi mladinski telovadni oddelki se že sedaj marljivo pripravljajo za svoj veliki praznik, ter je v telovadnici na Taboru vsak dan kot v mravljišču. Uprava Sokola I. Tabor je določila za slavnost naslednji spored: v

Predavanje g. A. Julliarda

Kakor smo naznanili, je v torek zvečer v Ljubljanskem klubu predaval namestnik gene- ralnega direktorja TPD g. A. Julliard o gospo- darski stiski in francoskem osnutku zakona o prisilnih dogovorih posameznih strok. Intereso- antnega predavanja so se udeležili naši naj- oddelnejši gospodarstveniki, poleg njih pa je bila zastopana tudi univerza in članstvo ljub- ljanskega kluba z zastopniki vseh inteligenčnih slojev.

Predsednik g. dr. Fran Windischer je preda- vatelja pozdravil, po predavanju se mu je pa zahvalil s pravim navdušenjem. Predavanje Francoza g. Julliarda je nazval dogodek, kar je v resnici tudi bilo. V uvodu je predavatelj sam omenil, da šele tri leta biva v Sloveniji, ven- dar je pa v tem času vzljubil našo lepo deželo in zvok našega jezika. Govoril je tako lepo

soboto 18. maja bo ob 20. članska telovadna akademija, v nedeljo 19. maja bo ob 10. raz- vitje dečjega prapora, nato spreved po ljub- ljani, popoldne ob 16. velika telovadna akade- mija sokolske mladine, pri kateri bo sodelo- valo tudi 24 dečkov in deklic Sokola na Kr. Vinogradih. S češkoslovaško dečo je prijav- ljeno tudi številno sokolsko odposlanstvo iz Prage. Vse prireditve bodo na Sokolskem Ta- boru. Opozorjamo na to izredno slavje vse sokolske edince iz Ljubljane in okolice, da se polnoštevilno v krojih in s prapori udele- žijo te slavnosti. Pokažimo z veliko udelež- bo, da cenimo našo sokolsko mladino in njeno delo v sokolski telovadnici. — Zdravo!

slovenščino s popolnoma pravilnim akcentom in izgovorom, da je lahko za zgled našim najbolj- šim govornikom. Francoz nam je pokazal, kako lep je naš jezik in tudi kako razvit, da je bilo tako strokovno predavanje sploh mogoče. Ta inozemec je s tem ovrgel vse očitke naših na- sprotnikov, da naš jezik še ni kos filozofiji in znanosti sploh. g. Julliard je pa tudi osramotil razne naše rojake, ko jih je s svojim po jeziku mojstrskem govoru učil takta, kaj je njihova dolžnost napram narodu, kjer žive.

Njegovo važno gospodarsko razpravo bomo priobčili v prihodnjih številkah.

Hočemo moralo in poštenje v zasebnem in javnem življe- nju posameznika in naroda!

Narodni pesnik za kandidata Šemrova

Vsa prelepa Selška dolina in vsa škofjeloška okolica tja do državne meje, tudi Gorenjska in lahko rečemo celo vsa Slovenija pozna narod- nega pesnika Franceta Vidmarja z Luče v Sel- ški dolini po domačem imenu Pustotnik, saj je svoje pesmi govoril že tudi v radiju. Veseljak ni nikdar videl šole in ne zna ne pisati ne brati, pa vendar stresa verze kar iz rokava o najrazličnejših dogodivščinah, zlasti pa tudi o političnih dogodkih. Vse svoje življenje je navdušen naprednjak, ki že 30 let nastopa sko- raj na vseh shodih kmečkih organizatorjev.

Zares lepe in navdušujoče so njegove pre- proste pesmi, ki jih je zložil ob prevratu pri prihodu svobode in ustanovitvi Jugoslavije. Naj-

čistejši patriotizem našega naroda govori iz pri- srčnih verzov na kralja Aleksandra, na njego- vo življenje in delovanje in tudi na njegovo ne- srečno smrt. V glavnem so Pustotnikove pesmi vesele in zafrkljive, saj je vse svoje življenje odlično in karakteristično član zelene bratov- ščine. Krepek onosi svojih 68 let in vedno je enako vesel in živahen in vedno je poln novih pesmi, da jih njegova dobra ženica komaj za- pisuje. Na stara leta se je napravil popolnoma za pesnika in si pustil rasti tudi dolgo pesniško grivo, da ga pozna vsakdo že od daleč.

Zadnjič, ko so imeli v Škofji Loki nasprot- niki shod, je prišel tudi on h »Kronici. Ves »shod« je sedel pri eni mizi in Pustotnik je stopil k zborovalcem med govorom kandidata ter pričel s pesmijo, ki jo objavljamo. Izveli- čavnega shoda je bilo takoj konec in vse je odobravalo Pustotnikovo možgato pesem.

Gremo, pojmo na volišče vsi možje od vsake hiše, da se bomo tam zmenil, kak poslanca mo volil.

Le Šemrov bo naš poslan e, volil ga mo gorjane, rované! Če on bo hodu v Beli grad, kmet res bo živu v božji gnad.

On hotu imet bo proračun, ne bo tak, kot so bili un, k' so naredi tolk dovga k' se niso bal prav nič Boga.

On se upirov bo za vse, da cnej bo cukar in kofe, da draž bo žvina in prešič — on vse bo delov po pravie:

da bla cenej bi moka, sov, špirit tud predrag je pov, pred ko perša bo jesen, to bo vse pov bolj pocen!

Draž bo ta smerekov les, verjemite, da bo res. Imev bo delave večji lon, še bo sedú kmet na konj!

Bo za Loko, bo za Kranj, dober bo za našo stran — ou ne bo za svojo r... njemu se bo smilu kmet,

On se upirov bo za nas, mi pa zanjga vsak svoj glas, da že peršov boljš bi čas in bi blo kaj bolji za nas.

Izvoljen bo gospod Šemrov, ker zanjga bo vsak glasov. Dolenc namestnik je njegov, naredla bosta za vse prov!

Sreskim in občinskim pover- jenikom Narodne prosvete

Naše glasilo »Glas Naroda« je ustvarjeno! Pozivamo in prosi- mo, da z vso ljubeznijo in požrtvo- valnostjo pristopite k nabiranju zadružnikov in naročnikov, da s skupnim delom osiguramo Sloven- cem neodvisen, res pravi ljudski dnevnik.

Vsi na delo! — Pišite po pri- stopnice!

Narodna prosveta v Ljubljani, Gajeva ulica 1/1.

Zaboljšanje dolenjskega kmetijstva

Za strokovno izobrazbo naše ga kmeta in utrjevanje kmet-ske zavesti naj bi bile otvorjene po vseh šolah še kmet-sko nadaljevalne šole — Pomen zadružnih organizacij — Reklama

Dolenjsko kmetijstvo preživlja v splošnem najhujšo gospodarsko krizo, ki njene obupne posledice prehajajo avtomatično tudi med druge od kmetkega odvisne sloje tako, da lahko govorimo o stiski vsega dolenjskega življa. Obupno se bori za obstanek in pričakuje nujne pomoči in rešitve od merodajnih takoj in ob zadnji uri, v kolikor je to pač mogoče. Desetletja in desetletja so Dolenjcem mnogo obljubljali in navadno je pri obljubi tudi ostalo. Ne bomo razpravljali na tem mestu o krivcih ali bolj o tedanjih merodajnih osebah odno-sno činiteljih, ki so bili na delu za Dolenjce. Teh je preveč in jim samo povemo, da je njih klavna vloga končana. Njih povratka na odločilna in vplivna mesta si ne želimo več in ga bomo znali tudi preprečiti. Omejiti se hočemo le na kratko ugotovitev, da so vedno Dolenjce in Dolenjsko povsod zapostavljali. Med tem, ko so se v drugih pokrajinah gradile ceste in železnice, vodovodi, elektrika, asanirale vasi in se skrbelo za kmet-sko prosveto, ustanavljanje zadružnih organizacij itd., Dolenjci teh blagodat niso bili deležni. Tako je bilo »načrtno gospodarstvo« za Dolenjsko in ni čudno, da je pri tem pokrajina in ves nje živel vsestransko zaostal.

K zdravljenju te rak-rane našega gospodarstva je pristopila še banska uprava, v kolikor so bila pač sredstva na razpolago. Lep napredek pri splošnem izboljševanju razmer na Dolenjskem čutimo šele od časa, ko je upravo banovine prevzel dr. Marušič pa do danes, ko banovina naravnost očetovalsko skrbi za zanemarjeno pokrajino. S svojim načrtnim gradbenim programom in drugimi javnimi deli skuša postopoma nadoknaditi to, kar je bilo doslej zamujenega. Naša banska uprava dela torej s programom, ki si ga je zahtevala, in polaga največjo važnost na razvoj našega cestnega omrežja. Samo ob sebi je umevno, da bosta razvoj gospodarske krize in finan-cialno vprašanje v dolgoročni meri vplivala na nadaljni gradbeni program, kjer so prvenstveno upoštevane gradnje, ki so iz gospodarstvenih razlogov in državnih vidikov nujne. V programu so predvsem gradnje, ki jih gospodarstvo zahteva že desetletja. Poleg banske uprave, ki ima na Dolenjskem predvsem na programu izvedbo elektrifikacije tja do No-vega mesta še v letošnjem letu in velike vo-dovode, je pa tudi državna uprava začela pravične zahteve vseh Dolenjcev in je pričela z izboljševanjem dolenjske železnice in z gradnjo železnice št. Janž-Sevnica. Ta železnica bo najugodnejše vplivala na naše gospodarstvo. Kljub realizaciji načrtanega banovinskega programa, ki stremi predvsem za izboljšanje komunikacijskih razmer se pa gospodar-ske prilike kmetov niso do danes še prav nič zboljšale. Iskati je torej treba še novih mož-nosti pri reševanju dolenjskega vprašanja.

O vseh teh naših vprašanjih so bili pretekle dni ob inspekcijskem potovanju bana dr. Puca po Dolenjskem predloženi novi predlogi, želje in strokovni nasveti, ki jih je g. ban sprejel na znanje in jih obljubil pri reševanju tudi upoštevati. Zato Dolenjci pričakujejo, da bo

banovina ne samo nadaljevala z že započetim programom, temveč da ga bo v okviru danih sredstev in po ključu »pravična bremena, pravične podpore« še razširila.

Žalostno sliko kažejo danes Dolenjske kmetije zlasti zato, ker splošno neugodno gospodarsko stanje onemogoča vnovčenje kmet-skih pridelkov po primerni ceni. Glavni vir dohodkov kmet-skega prebivalstva na Dolenjskem je bila vsa povojna leta živina. Že nekaj let sem pa je usahnil tudi ta vir, saj živina danes nima nobene cene. Z izkupičkom za prodano tele se je prejšnje čase obula vsa družina, danes pa vrže tele komaj 150 do 200 dinarjev. S parom volov je plačal gospodar davke, obre-sti dolgov in zavarovalnino. Ker kmet ne more plačevati zavarovalnih premij, je večina naših kmetij v nevarnosti, da v primeru požara sploh ne dobe zavarovalnine. Kako po pogorelec postavil streho zase in za živino brez zavarovalnine! Lanske nizke cene živine so prisilile marsikoga, da je prestradal polni hlev skozi dolgo zimo v nadi, da bo letos boljše. Stoletne izkušnje in mnenje naših odličnih kmetijskih strokovnjakov so bile porok za uspeh. Pa se je izkazalo, da je bilo vse napovedovanje le zgolj napovedovanje, cene živini pa padajo. Sejmišča so z živino napolnjena pa ni od nikoder izvoznikov, mesarjev ali vsaj domačih kupcev. Kmetje koljejo doma, deloma za se, deloma za prodajo, da si vsaj trenutno pomagajo iz stiske. Zato, da se vzdrži, mora kmet jesti ob delavnih meso iz lastnega hleva.

Kmet se zadoljuje in mu preti popolno ubožanje. Razmere, ki so zavladale na kmetih prav sedaj, so ponoven dokaz, da manjka našemu kmetu še cel niz pogojev, ki so potrebni vsakemu za uspešno uveljavljanje. Predvsem je treba kmetu prave, zdrave stanovske samozavesti, zadružnih organizacij, reklame in strokovne izobrazbe!

Kaj je stanovska samozavest? To je ona nujna življenska potreba, ki zahteva, da se vsak stan ali poklic osamosvoji na ono višino, da more vzdržati konkurenčni boj. Kakor je naš uradnik, obrtnik, trgovec, itd., samoza-vesten, tako je tem bolj potrebno, da je tudi naš kmet stanovsko zaveden. Stanovska zavest ga bo privedla do smotrenejšega udejstvovanja, pa naj si bo to udejstvovanje kjerkoli, v javnosti ali doma pri gospodarstvu. Tako javnost, kakor tudi dom potrebuje baš danes stanovsko zavedenih mož in gospodarjev. Če ne želimo, da bo naše kmetijstvo zaradi silne osamosvojitve drugih stanov potisnimo popolnoma v ozadje, mu je treba nuditi mož-nosti, da se tako vzgoji. Vse premalo je bilo da danes storjenega za kmetijsko osamosvojitve. To je tudi precejšen vzrok stisk, ki tarejo danes naše kmetije. Prav tukaj pa imajo kmetke nadaljevalne šole svoje pravo torišče za delo. Zahteva je vseh Dolenjcev, da se z novim šolskim letom ustanovi v vsakem kraju, kjer je osnovna šola, še kmetijsko nadaljevalna šola za odraslo kmetičko mladino. Važne

pri reševanju našega potaplajočega se go-spodarstva so tudi zadružne organizacije. Te so oni kmetički forum, ki naj skrbi, da kmet proda svoj pridelek konzumentu za dnevno ceno, ki velja na trgu, ne pa da kmet proda-ja svoje blago prekupeem in za sramotne ce-ne. Tako bi se dosegle boljše cene. V tem pogledu so nam lahko za vzor Danci in Ho-landci, ki so našli rešitev svojega gospodarstva v sijajno urejenih zadružnih organizaci-jah. Našemu ljudstvu, posebno pa naši kmet-ski mladini, je nujno potrebno, da se ji od-krije pomen takih zadružnih organizacij, tre-ba jo je organizirati v zadrugah in uspehi za postopno omiljenje dolenjskega gospodarstva ne bodo izostali. In tukaj se zopet pokaže po-treba kmetijsko-nadaljevalnega šolstva v vsa-kem kraju. Tu so zopet poklicane in prvi vrsti kmetijsko nadaljevalne šole, da bude in zbude pri mladih kmetičkih sinovih, pri bodočih gospodarjih, smisel za zadružništvo in jim predložijo velike koristi, ki bi jih zadružništvo lahko prinašalo vsem posameznikom in celoti.

Tretje, kar manjka še za uspešno uveljav-ljenje našega kmeta in njegovih kmet-skih proizvodov in pridelkov, je uspešna reklama. Kaj je reklama? Reklama je ona sila v po-slovnem svetu, ki daje na eni strani proda-jalcu možnost uveljavljanja blaga na trgu in vnovčenja, na drugi strani pa porabniku mož-nost nakupa po odgovarjajoči vrednosti in ce-ni. Reklama mora tudi jamčiti za kvaliteto blaga v obojestransko korist, v korist proda-jalca in kupea. To je namen poštene poslovne reklame današnjega časa in poslovnega sveta. Kakor rabi dandanes trgovec, obrtnik, in vsakdo za svoje blago reklamo, tako je po-

trebna reklama tudi za proizvode našega kme-ta. Nujno potrebna pa je tudi pri reklamni največja previdnost. Reklama mora biti že v vseh osnovah poštena in za prodajo blaga, ki bo trajno na trgu, primerna. V nobenem pri-meru ne sme biti zgolj dobičkaželjna in hip-na, ker taka reklama ne more zboljšati gospo-darstva, pač pa lahko odžene kupea enkrat za vselej. Kakor je torej reklama za današnji poslovni svet življenske važnosti, tako je važ-na tudi za našega kmeta. Nastane pa vprašanje, ali more kmet za svoje blago delati reklamo tako, kakor jo n. pr. dela trgovec ali drugi poslovni človek? Lahko, toda le tedaj, kadar jo bo delal ne kot posameznik, temveč kot celota. Tukaj se nam takoj zopet pokaže potreba kmetičke osamosvojitve v kmetičkih za-drugah, ki bodo zmoglo delati potrebno rek-lamo morda celo na inozemskem trgu in bo-do tako uspešno uveljavile blago našega kme-ta. Premalo ali skoraj nič nismo storili do danes v tem pogledu, ker večina naših kmetij nima niti pojma o velikanskem pomenu za-družnih organizacij, o reklamni pa še manj. Zato je zopet namen kmetičko-nadaljevalnih šol, da vse to našemu kmetičkemu naraščaju obrazložijo in ga stanovsko osamosvoje ter združijo v kmetičkih zadrugah, ki naj si z uspešno reklamo ustvarijo dober prodajni trg in ki naj v prvi vrsti kmetički naraščaj — bo-doče gospodarje naših kmetij — izobrazijo strokovno.

Strokovna izobrazba je življenski pogoj vseh stanov, tako tudi kmetkega. Le strokov-no izobražen kmet bo mogel uspešno gospo-dariti, ko bo znal izkoristiti in uporabiti vsa moderna sredstva za napredek kmetičkega go-

Radio

Petek, 3. maja.

Ljubljana: 12.00 Vojaška godba zdaj igra (plošče) — 12.45 Poročila — 13.00 Čas, vreme, obvestila — 13.20 Radijski orkester — 13.00 Po solnčni Spaniji (plošče in predavanja Maše Slav-čeve) — 13.40 Čas, sporočila, spored, obvestila — 19.00 Nemišina (dr. Kolarič) — 19.30 Nacio-nalna ura: Portreti iz naše literarne zgodovine: Marin Držić (dr. Dragoljub Pavlovič) — 20.00 Chopnov večer (prenos iz Hubadove dvorane) 21.30 Čas in poročila — 22.00 Poljska (Tine Debeljak), nato radijski orkester. — Beograd: 20.00 Prenos iz Zagreba — 22.20 Bachove skladbe. — Zagreb: 20.00 Koncert — 20.30 Ope-retni večer — 22.15 Mandolinistični orkester. — Berlin: 19.00 Zabavni koncert — 21.20 »Obiti mačke« (zvočna igra). — Beromünster: 21.10 »Polykratov prstan« (opera). — Bratislava: »Ste-

panik« (Moyzes). — Brno: 21.10 Radio orkester (Dvořák). — Frankfurt: 21.10 Zvočna igra — 24.00 Klavir in orkester. — Hamburg: 21.15 Zvočna komedija. — Leipzig: 21.10 Mali Paris ob Pleissi — 22.30 Instrumentalni solisti. — Luxembourg: 20.40 Orkestralni in instrumen-talni koncert ruske glasbe — 21.25 Cowboy koncert. — München: 19.00 Vojaška godba — 21.10 Glasbena drobna umetnost. — Paris Post-Parisien: 20.20 Slavnostni koncert. — Praha: 19.10 Koncert, nato prenos iz Bratislave in Brna. — Rim: 20.45 Vokalni in orkestralni koncert, vmes zvočna komedija. — Stuttgart: 21.10 Rossinijeva opera »Seviljski brivci«. — Varšava: 20.50 Debussyjeva simfonična pesnitev »Morje«. — Dunaj: 20.00 Reznicekova opera »Donna Diana« — 22.10 Sramel tretet.

Nacionalna ura ob 19.30 za vse tri jugoslo-vanske pošlaje: Portreti iz naše literarne zgo-dovine: Marin Držić. Predava dr. Dragoljub Pavlovič. Prenos iz Beograda.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

2. maja, četrtek: *Bunbury*. Red četrtek.
3. maja, petek: *Zaprto*.
4. maja, sobota: *Malomeščani*. Red B.
5. maja, nedelja: *Gospoda Glembajevi*. Izven. Izredno znižane cene od 14 Din navzdol.

OPERA

2. maja, četrtek: *Zaprto*.
3. maja, petek: ob 15. uri *Netopir*. Dijaška predstava po globoko znižanih cenah od 5 do 15 Din.
4. maja, sobota: *Boccaccio*. Izven.
5. maja, nedelja: *Boccaccio*. Izven.

V nedeljo vprizore po izredno znižanih ce-nah od 14 Din navzdol Krlježno dramo »Go-spada Glembajevi«. Dramski ansambl je žel s poslednjim gostovanjem v Celju nenavadno močan umetniški uspeh, ki je znova dokazal, da spada ta režija dr. Gavelle med naše naj-dovršenejše predstave. Vse igralske kreacije od prve do zadnje očitujejo dognanost in za-okroženost. V glavnih vlogah dami: Nablocka in Šaričeva, ter gga.: Levhar in Kralj. Nada-lje sodelujejo gg.: Jerman, Daneš, Sancin, Skrbineš.

Ker odpade gostovanje gospodične Jare Hole iz Prage, pojo v petek, dne 3. t. m. ob 15. uri popoldne mesto napovedane »Tosce« opereto »Netopir« kot dijaško predstavo po globoko znižanih cenah od 15 Din navzdol.

Prihodnja operna premiera Koczalskega opera »Zemruda« bo predvidoma 9. t. m. Li-breto dela je napravil Beno Ziegler, ter je vzel za snov prastare orientalske pravljice z naslovom »Tisoč in en dan«. Vsebinska je ori-entalsko pestra in jako učinkovita ter daje pevecem možnosti, da ustvarijo karakteristične like. V operi je tudi mnogo originalnih ori-entalskih baletov. Delo režira g. prof. Šest, di-rigent pa je g. dr. Švara.

Poznavalec žen.

— Pomisli, ko sem prišel včeraj domov, mi je pripravila žena, ne da bi kaj rekel, copate, zakurila je v peči, nabasala mi pipo...
— To je ogromno — in koliko stane njen novi klobuk?

Vse narobe.

— Takšen je moderni zakon: Človek se ženi po razumu in loči iz ljubezni.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 8 Din. Državni davek 2 Din. Pri malih oglasih reklam-nega značaja stane peti vrsta 2 Din. Na pis-mena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znamkah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

„POSEST“
REALITETNA PISARNA, DRUŽBA Z O. Z. LJUBLJANA, MIKLOŠIČEVA CESTA 4/II.
p r o d a:

HISO, na najprometnejši točki, 4 trg. lokali, več stanovanj, 800 m² zemljišča, glavna cesta, tik tramvaja, izreden donos, Din 330.000—. Pre-vzame se lahko večja hipoteka.
HISO, vpeljana gostilna, 2 trgovska lokala, več lepih stanovanj, tujske sobe, dvorišče, promet-na točka, center Ljubljane, Din 700.000—. Pre-vzame se lahko do polovice tega zneska hipo-teka.

odda v najem:

TROSOBNA STANOVANJA: center, Din 850— in 1.250—, Podrožnikom Din 700—, Bežigrad Din 800—, Siška Din 450—.
DVOBNA: center Din 800— in 700—, Spod. Siška Din 750—, Kodeljevo 600—, Sv. Jakob Din 500—, Bežigrad Din 450—, Zgor. Siška Din 450—.
ENOBNA: Sv. Jakob Din 250—, Moste Din 350—, Zelena jama Din 150—, tik tramvaja Din 280—, Kodeljevo Din 250—, spada pod mesto Din 170—, razne sobe s štedilnikom po Din 50—, 70—, 130—, 170—, 180— itd. — Velika izbira drugih stanovanj, trgovskih loka-lov, gostiln itd.

Poslušajte!

Vzorci popolnoma novega spomladanskega in letnega blaga za moške in ženske obleke in razne druge ma-nufakture po pravkar izgo-tovljeni. Pišite še danes trgovskemu domu Ster-necki, nakar jih takoj brezplačno premete na ogled. Cene vsemu blagu močno znižane, izbira pa je ogromna.

TRGOVSKI DOM
Sternecki
TOVARNA PERILA IN OBLEK
Celje št. 25

Kaj je to?

Ni za jesti, ni za piti,
v vsaki hiši mora biti?

pralni prašek — doma in cenejši izdelek
„Snezinka“ samodeljivo

INSERIRAJTE V
„GLASU
NARODA“!

Za mal' d'narja
dost' muzke

d. z. o. z.

PASAŽA NEBOTIČNIKA

Kavina mešanica

„Aromatis“

je višek užitka, izbornega okusa in zdra-va hrana. Zahtevajte po trgovinah ali naročite pri

„COMMERCE“, LJUBLJANA

Naročajte in čitajte
„Glas naroda“!

Zamorci v Newyorku

Ni še dolgo tega, ko je izval upor zamor-
cev v središču Newyorka, v Harlemu, veli-
to pozornost ameriške javnosti.

V neki trgovini namreč, kjer prodajajo
vse, karkoli imajo, po 5 ali pa po 10 cen-
tov, so zaslačili nekega zamorskega dečka,
ko je ugrabil žepni nož. Zamoreček je pro-
dalca, ki ga je prijel, grizel v roke in
kričal na ves glas, še predno je kdo vedel,
kaj se je zgodilo. Navzoče kupce, večinoma
zamorske ženske in dekleta, je prevzel ve-
lik strah in ni dolgo trajalo, da je bila tr-
govina vsa razdejana. Red je napravila še-
le policija s pendreki.

To pa je bil začetek upora. Neodgovorni
elementi so vplivali na množico in razširili
vest, da so belokožci zamorčka linčali. Ta-
koj je bil ves Harlem na nogah. Ljudje so
razdirali trgovino za trgovino in pobijali
sipe na oknih. To je trajalo tako dolgo,
dokler ni nastopila policija z revolverji in
strojinicami. V tem boju je padlo pet za-
morecev-upornikov. Zamorski trgovci so
razobešali na svojih trgovinah napise »za-
morska trgovina«, da bi odvrgli razdirja-
no množico od razdejanja svojih hiš. Konč-
no pa se je policiji le posrečilo, da je
250.000 harlemskih zamorcev ugnalo.

Ves potek upora pa je pokazal, da iz-
vira iz globljih vzrokov. Harlem, središče
Newyorka, je tisti del mesta, kamor se ho-

dijo newyorskí kavalirji radi zabavati. Za
zamorce pa je ta mestni del pravi pekel,
kajti od vseh zamorcev, kar se jih je tam
zlasti po vojni naselilo, jih je samo okoli
10.000 zaposlenih, nad 100.000 pa jih mora
živeti od podpore; vseh pa je tam, kakor
smo že omenili, okoli 250.000.

Zamorci v Newyorku si služijo svoj kruh
navadno kot posli, vratarji, kuharji, točaji
in podobno. Trgovin pa zamorci v Newyor-
ku imajo kakor jih imajo v Chikagu; tr-
govine so vse v rokah belokožcev. To velja
tudi za hišno in zemljiško posest. Zamor-
ke v Harlemu morajo torej svoje potreb-
ščine kupovati le v belih trgovinah in
morajo plačevati tako visoke najemnine
kakor jih zahtevajo beli gospodarji. Ti
pa zahtevajo mnogo; oblasti so ugotovile,
da mora plačevati zamorec do 50 odstotkov
svojega zaslužka za stanovanje, kar je 15
do 20 odstotkov več kakor pa v sosednih
delih mesta. Ker pa zamorci slabo stanu-
jejo in tudi stradajo, ni čudno, če jih po-
mrje od 1000 na leto po 19. dočim pomrje
v ostalih delih mesta le 11 ljudi na tisoč.
Najhujše pa razsaja med harlemskimi za-
moreci jetika. Od tisoč ljudi v Newyorku jih
umrje za jetiko po 60 na leto, od 1000 za-
morecev pa jih ugrabi jetika na leto 191!

To so strašne razmere, iz katerih se ne
more roditi nič dobrega.

Zdravilišča v polarnih krajih

Polarni kraji spadajo med najbolj zdrave
kraje na svetu. Tam ljudje mnogo lažje
prenašajo mrz od 40 stopinj kakor pa v
naših krajih od 10 stopinj. Ta položaj hoče
sovjetska vlada izkoristiti in je v zadnjih
10 letih že zgradila zlasti v murmanskim pro-
vinci že kar cela mesta, kjer stanovančci,
zlasti pa otroci, krasno uspevajo; otroci se
igrajo pri mrazu od 40 stopinj na prostem,
pa nikdar ne dobe nahoda ali drugih zim-
skih bolezni.

V poletnih mesecih pa sije solnce kar ne-
prestano. Zrak je v teh krajih nekoliko
bolj redek kakor na jugu. Prah v polarnih
krajih ne pozna, pa tudi dim ljudi ne
nadleguje, kar vse prav ugodno vpliva na
zdravje in na počutje ljudi. Tudi ultra-
vijoličasti žarki imajo tod večjo moč kakor
v naših krajih in tudi kužnih bolezni ni
tam toliko kot pri nas. Zato bodo tam
ustanovili klimatična zdravilišča. Prvi sa-
natorij v polarnih krajih bo kmalu gotov.

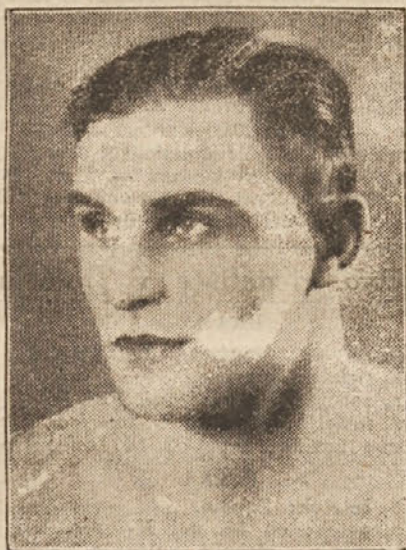
Kongres narodnosti v Rusiji

Te dni je zboroval v Moskvi kongres za-
stopnikov vseh narodnosti, kar jih živi v
sovjetski Rusiji. Na kongresu so prečitali
poročila o delovanju osrednjih izvršnih
oblasti ukrajinske in beloruske sovjetske
republike glede narodnih manjšin.

V Ukrajini živi 15 narodnosti. Število šol
se je znatno povečalo. Nemških šol je v
Ukrajini sedaj 627, židovskih 468, poljskih

419 itd. Otroke poučujejo v materinem je-
ziku. Državnih gledališč ima Ukrajina 6,
kjer igrajo razna gledališka društva v svo-
jih jezikih.

V Beli Rusiji močno narašča poljski in
židovski življenj. Prej v Beli Rusiji ni bilo
skoro nobene industrije, danes pa se indu-
strija lepo razvija. Narodnostnih šol je v
Beli Rusiji 638, ki jih obiskuje nad 100 tisoč
otrok.

Ruda Ambroz proti Vincencu Howerju.

Danes se spopadeta v Berlinu češki težki atlet
Ruda Ambroz in Nemec Vincenc Hower.

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

Dosedanja vsebina: V pritajenem, a vendar
mrzličnem strahu se češkoslovaški Nemci ti-
ljejo v novih razmerah iz dneva v dan. Grehi
izza vojne jim teže vest. Boje se drug drugega,
vsi skupaj pa nove državne oblasti. Izza te bo-
jazni lezejo počasi strahote, ki so jih počeli
med vojno, na dan. Bernard Astenburg in major
Letz sta tukisto obremenjena. Razlika je le v
tem, da je bil prvi v vojni še neizkušeni kadet,
Letz pa je divjal kot zrel mož. Bernard se
zboji, da pride vse na dan, in svetuje Letzu,
naj odide iz države. Major naglo odide in se
nastani na Dunaju.

Prvi neuspehi avstrijskih armad, ki so jih Rusi
v Galiciji naravnost pometli, so stali vojsko neizmer-
ne izgube. Premnogo častnikov je bilo ubitih, ujetih
ali ranjenih, in nič manj odločilno ni bilo to, da so
se tisti drugič ogibali ognja, ki so ga že okusili. Naglo
je nastalo pomanjkanje častnikov in podčastnikov na
fronti. Da bi temu odpravili, je odredil vojno mini-
strstvo preglede v etapnih zborih ter pošiljalo za
orožje sposobne na bojišče. Nedostatek je nadome-
ščalo na razne načine. Eden izmed teh je bila popol-
noma nova uvedba ženskih pomožnih sil v etapnih
vojaških pisarnah.

V Zolkiev sta bili poslani dve ženi: Ena, vesela
Dunajčanka, je prav hitro razumela, da računa iz-
stradani častniški zbor mnogo bolj z njenim postran-
skim, kot z njenim glavnim poslom, in se je v obče
zadovoljstvo prilagodila. Druga, debelušna, navna
modrooka Nemka iz okolice Lanškrouna na Češkem, z
dolгими, debelimi kitami svetlih las okrog glave, sko-
raj otroškega izraza, je bila nedolžna in nerazume-
vajoča. Garala je v pisarni, toda častniki so jo zaman

skušali pridobiti tudi za »delo čez čas«. Instinktivno
se jim je izogibala, ker se jih je bala. Zbližala se je
samo z Danijelom, predvsem zato, ker sta kakor dve
najnižji dostojanstvi sedela skupaj na koncu čast-
niške mize. Občudoval je njeno prijetno, čisto naiv-
nost in tudi njen velikanski tek pri jedi. Brez truda
je pojedla toliko, kakor dva ali trije častniki skupaj.
Ker druga pisarica ni skoraj nič delala, se je Gretica
iz Lanškrouna upogibala pod delom.

Prosta je bila šele zvečer.

Potem je navadno hodila v bližnji brezov gozdič
in Danijel jo je spremljal.

Letz je mislil, da se Greta izogiblje častnikom
samo zato, ker ljubi Danijela. Da bi dva mlada, čedna
človeka različnega spola mogla hoditi v gozdič samo
zavoljo izprehoda in pogovora, tega ni mogel razu-
meti. Pa je bilo tako. Slovák je bil plah in sramežljiv,
a Gretica je potrpežljivo čakala. Čez nekaj časa je
uslužna Dunajčanka obolela na venerični bolezni in
so jo hitro poslali nazaj na Dunaj. Ministrstvo je
obljubilo novo moč, pa se je dolgo obotavljalo. Čast-
niki so nekaj časa prizanašali Danijelovi zaljublje-
nosti, potem pa so se začeli vsiljivo vesti napram
dekletu. Danijel se je prišel pritožiti. Letz ga je na-
hrulil, češ, da ga to nič ne briga. Ali mu je bila
morda uradno pridržena skrb za ženski mir? Doslej
je menil, da je bil pridržan za tolmača. Še isto noč
ga je dal prebuditi in ga je poslal pod neko pretvezo
v Lvov.

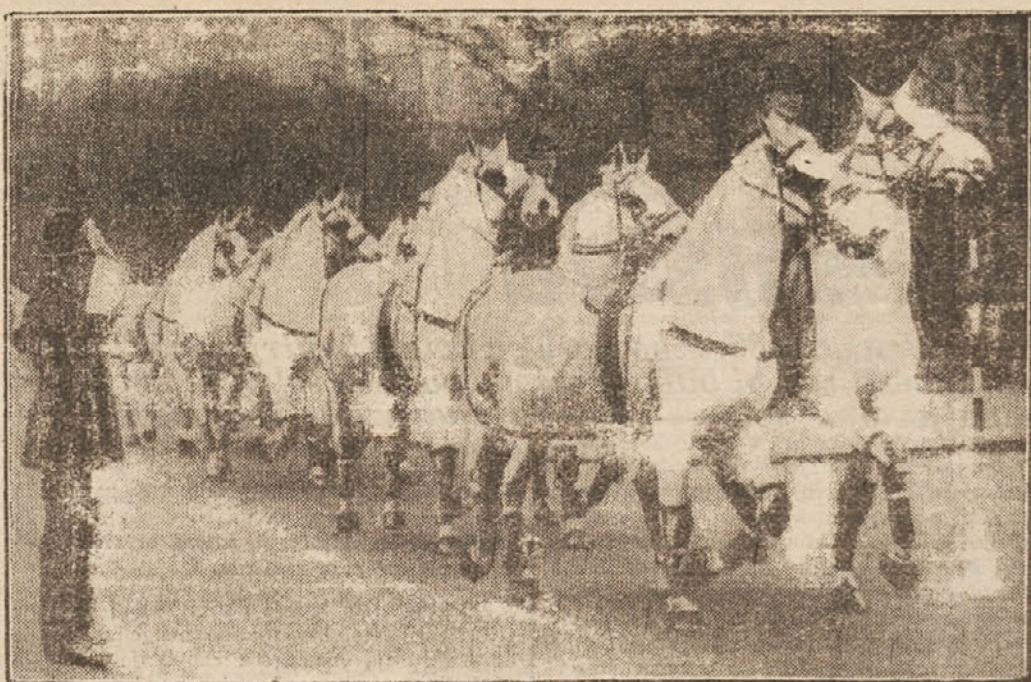
Bil je tudi zato tako oster, ker je že sam dolgo
hlepel po debelušni Gretki.

Niti toliko mu ni privoščil, da bi se poslovil od nje.

Danijel je prišel v Lvov, opravil nalog, toda ko
se je vrnil v hotel, je našel tam že novo povelje, ki
ga je za več dni priklenilo v Lvov.

To se je ponavljalo še nekajkrat.

Ves ta čas je pisal vsak dan Gretki in ta mu je
enako odgovarjala. Že tretji dan se je primešalo nje-

Osem znamenitih Windsor belev za angleško državno kočijo.

Teh osem belev bo v Londonu na dan 25letne ga jubileja angl. kralja vleklo kraljevsko kočijo.

Novi zdravilni žarki

Dunajski profesor fizike dr. Karol Bruno je
odkril novo vrsto žarkov, ki imajo slično kakor
Röntgenovi žarki za fiziko in za zdravilstvo ve-
lik pomen.

Profesor Bruno si je skupno s svojo hčerko,
ki je zdravica, uredil velik laboratorij, kjer
preizkuša učinke novih žarkov. Akademija zna-
nosti na Dunaju pa se bo tudi v doglednem
času bavila z novim odkritjem.

Dr. Bruno dela že od l. 1897. naprej na se-
stavi posebnega aparata za oddajanje teh žar-
kov; aparat proizvaja lahko pozitivne in nega-
tivne elektrone.

Doslej je veljalo naziranje, da so elektroni
samo negativni. Najnovejši poizkusi pa so do-
gnali, da so elektroni lahko tudi pozitivni in
tem elektronom pravijo učenjaki »pozitroni«
Dr. Bruno je dokazal, da pri njegovem odkrit-
ju ne gre za »jone«, ampak za elektrone.

Pri zdravljenju raznih bolezni so se novi
žarki baje sijajno obnesli. Vendar pa svojih
dognanj in izkustev dr. Bruno in njegova hčer-
ka še nista objavila, ker hočeta zbrati prej
dovolj dokazov za svojo trditve, predno bosta
stopila pred zdravnike.

Kako nastajajo besede?

V vsakdanjem življenju rabimo dostikrat
besede, ki so nam presle že tako rekoč
v meso in kri, pa vendar ne vemo, kako
so nastale.

Beseda »bojkot« n. pr. je nastala po ne-
kem Jamesu Boycottu, ki je bil kot upra-
vitelj nekega posestva na Irskem tako ob-
svožen, da nihče ni hotel več z njim go-
voriti; vse se ga je ogibalo. Zato pravi-
mo tudi mi, da »bojkotiramo« to, česar ne
maramo.

Sladkorčki, ki jim pravimo »praliné«, so
dobili svoje ime po kuharju Praslinu, ki
jih je izdeloval za svojega gospodarja.

Kamelije so dobile svoje ime po jezui-

tu Camell-u, ki jih je l. 1738. prvi pri-
nesel v Evropo z Japonskega.

Mansarda (podstrešna soba) ima svoje
ime po francoskem stavbeniku Mansard-u.

Nikotina, znani strup v tobaku, pa je
dobil svoje ime po Nicottu, ki je bil fran-
coski poslanik na Portugalskem, odkoder
je prinesel tobak v Francijo.

Ribe v Nilu

Iz angleških in egiptovskih učenjakov sestav-
ljena posebna komisija, ki preiskuje reko Nil,
je odkrila v zadnjih 5 letih v Nilu 498 doslej
neznanih vrst rib. Vsako leto so torej odkrili
100 novih vrst. S tem je znova potrjeno, da
spada Nil med najbolj rib bogate vode; od
20.000 vrst rib, ki žive v morju in v rekah, jih
živi v Nilu nad 8000.

Pijavke so zopet moda

Neki londonski trgovci prejema vsak teden
iz Francije po 500 pijavk. Prevažajo jih v Lon-
don z letalom. Nekdaj so potrebovali v london-
skih bolnišnicah na teden po 50.000 pijavk, a
kasneje so prišle pijavke popolnoma iz mode.
Sedaj pa so začeli zdravniki pijavke znova ce-
niti in jih rabijo pri nekaterih boleznih z veli-
kim uspehom.

ZA KRATEK ČAS

Dva kmeta se pogovarjata.
»Moji prašči so tako mršavi, da moram po
dva vstrie postaviti, da se naredi senca od njih«,
pravi prvi.

Drugi pa vzdihne: »To ni nič, moji so pa
tako shušali, da bi jih bil že zdavnaj veter od-
nesel skozi stenske sprajne, če jim ne bi bil na
repkih vozlov zavezal!«

»Naše uredništvo je tako veliko, da porabimo
vsak mesec po 1 hektoliter črnila.«

»Prav, prav — toda pri nas prihranimo vsak
mesec po 1 hektoliter črnila, odkar smo nehali
delati pike na si.«

nemu naivnemu poročilu nekaj posebnega. Po nje-
nem poročilu je nastala v Zolkievu lakota, porcije so
se zmanjšale na polovico. Peti dan mu je poslala
pismo, ki je bilo skoraj vse posvečeno njeni lakoti.
Pomanjkanje je postalo še večje in vojaki so dobivali
samo četrtino običajne porcije. Danijel se je temu
čudil, kajti v Lvovu je bilo vsega dovolj in vlaki z
živili so vozili popolnoma redno. Desetega dne je pre-
jel poslednje Gretkino pismo. Sporočala mu je, da
niso dobili včeraj ničesar jesti razen krožnika vodene
juhe z zeljem in kosčka kruha.

Je že čisto onemogla.

Brž ko je prejel njeno prvo tožbo, ji je Danijel
poslal velik zavitek živil. Čudil se je, da se mu Gretica
ni zahvalila. Ponovil je pošiljko. Greta v svojih pi-
smih zopet ni omenila pošiljke, ki bi ji vendar morala
potolaziti glad. Ko tri dni ni bilo pisma, ji je brzo-
javil. To pot je dobil nemudoma odgovor: »Vse v redu,
ne skrbi!« Bilo mu je čudno, da ga Greta naenkrat
tika. Če bi se bil moral vrniti, a prejel je novo brzo-
javno povelje, da naj ostane v Lvovu. Ker ni imel
tam prav nobenega dela več, je začel slednjič sumiti,
da ga nalašč oddaljujejo od Zolkieva in da je vzrok
njegovega lvovskega pregnanstva Greta. Istega dne
zvečer, ko se je vrnil v hotel, je našel tam pismo.

Poznal je Gretino pisavo.

V nekoliko vrstah mu je poročala, da se je pri-
peljala v Lvov in stanuje v hotelu Varšavi.

Takoj je sedel v kočijo in se je peljal tja. Našel
je Greto v strašnem stanju; imela je vročico in je
bila tako razdražena, da se je ni upal ničesar vpra-
šati. Ko pa jo je navzlic temu vprašal, kako se ji je
godilo v Zolkievu, jo je obšla živčna slabost in je
hotela skočiti skozi okno. Več dni se ni ganil od nje,
da ne bi storila kake nepremišljenosti. Ko se je
slednjič nekoliko umirila, mu je sama povedala, kaj
se je prigodilo.